

Wideroos fann en passion för församlingen

Sidan 2

Vem skulle Jesus rösta på i riksdagsvalet?

Sidan 20

Polisutredning stoppas hjälpen från Martyrkyrkans vänner

Sidan 7

JAG MÅSTE VARA FÖRÄNDRINGEN

Sidan 8

LEDAREN: Kan Ekstrand
ta in förspånget? Sidan 5

Utan ett mirakel sitter fattiga
fast i brödkön Sidan 22

Vad viskas om biskops-
finalisterna? Sidan 4

Tidigare riksdagsledamot och andra finansminister. **Nu passionerad** för Närpes församling. **Gift med Ben.** Har ett barn och snart tre barnbarn samt två bonusbarn och två bonusbarnbarn.

.....

När Ulla-Maj Wideroos beslöt att inte ställa upp i riksdagsvalet för fyra år sedan ville hon engagera sig i lokalsamhället i Närpes. Men att det engagemanget skulle vara i församlingen hade hon inte tänkt

TEXT OCH FOTO: **JOHAN SANDBERG**

Det är många som blivit omvända i Karleby. Ulla-Maj Wideroos intresse för församlingen vaknade i fjol under en bussresa till staden.

– Jag hade en klar uppfattning om att det inte är värt att engagera sig i församlingen då den ändå inte går att förändra, säger hon.

Under bussresan föreslog en person att hon borde ställa upp i församlingsvalet.

– Jag svarade att så roligt ska vi ändå inte ha det. Men han sådde ett frö.

Lite senare diskuterade hon med några damer om läget i Närpes församling och varför församlingen inte motsvarar befolkningens syn.

– Någon frågade en tidigare kyrkoherde vad man ska göra för att förändra församlingen. Kyrkoherden svarade att då måste man kandidera. Det finns ingen annan väg än att gå in i församlingen, vara med där och påverka.

Det gjorde de och församlingsvalet gick över förväntan. Listan En kyrka för alla som Wideroos representerar fick 15 mandat av 23.

– Gruppen har olika intressen och tankar om vad

man ska göra med församlingen. Men alla är beredda att engagera sig.

Wideroos tjuugo år i riksdagen och nio år som kommundirektör i Oravais har satt sin prägel på gruppens arbete. De har infört regelrätta gruppmöten där de diskuterar ärendena tillsammans.

– Vi har ett äkta intresse av att församlingen ska bli en kyrka för alla. Det är ganska tufft att säga att vi tidigare inte upplevt oss välkomna. Hur i fridens namn vill man gå till kyrkan på nytt när man får höra hur svart man är i själen? Man ska gå hem från kyrkan med frid, utan ångest.

Vad vill du göra av Närpes församling?

– Jag vill se flera människor i kyrkan. Jag förstår att en gudstjänst har en viss liturgi som man måste följa. Men man kan göra mycket mera av en gudstjänst. När vi bjöd in alla familjer vars barn döptes i fjol till en gudstjänst i Närpes kom bara två familjer. Vad gör vi för fel? Varför kommer de inte tillbaka när de en gång döpt sina barn? Och vi kan inte peka finger åt barnfamiljerna. Vi måste gå till oss själva och fundera.

Hon vill att församlingen ska sända en signal att kyrkan inte är ett slutet rum med tunga dörrar som

man knappt orkar öppna. Det ska vara lätt och tröskeln låg.

– Man ska kunna ha en bra stund tillsammans. Vi måste släppa fram förnöjsamheten i att göra något annorlunda.

Församlingen har tillsatt arbetsgrupper för ungdomsarbetet och för verksamheten i Närpes kyrka. Den sistnämnda ska stöda kyrkoherden i att hitta nya sätt att öppna kyrkans dörrar.

– I vår grupp har vi funderat på om all verksamhet måste ske i kyrkans utrymmen. Kan vi ha en diskussion på bokhandeln kring en bok eller ett tema som ligger nära kyrkan? Kan vi ha en sits på en lokal restaurang? Kan vi samarbeta med lokala företagareföreningen? Kan församlingen visa sig på en fotbollsmatch? Kanhända folk skrattar åt tanken, men det räcker att en präst visar sig där det händer. Kan man ordna en brunch för olika yrkesgrupper man vanligtvis inte ser i kyrkliga sammanhang? Vissa saker ska absolut ske i det kyrkliga rummet. Men sedan ska vi ut bland människorna. Jag tror inte någon är emot det, men det ska göras.

Nu har församlingen blivit hennes nya passion

– Jag har överraskats av hur intressant det är. Jag var lite rädd för byråkratin och för konservatismen

MUTADES N

**AMANDA
AUDAS-KASS**

Fula fiskar

HAN HAR VARIT förtroendevald i kyrkan. Han har engagerat sig i barn- och ungdomsarbete i sin församling. Han är med andra ord lite som jag. Det finns förstås skillnader. Han är man, han är klart äldre än jag och han finns på en annan plats. Och framför allt; han är huvudmisstänkt i en omfattande, nattsvart barnporrhärva.

Det var förra veckan som vi fick veta. Jag mådde fysiskt illa när jag läste om de brutala övergrepp som barnen har blivit utsatta för. Det må vara feigt, men jag hoppade faktiskt över text när detaljerna målades ut svart på vitt. Jag mäktade inte. Jag tänkte på mina egna barn. Jag tänkte på de tonåriga barn som jag dagligen får möta på jobbet och jag klarade inte av det. Att någon någonsin någonstans skulle vilja dem illa ... Jag hoppade över text och spydde.

»Det kommer för nära, det gör för ont.«

DET VAR NÅGON dag senare som vi fick veta lite mer. Detaljer om den misstänkta gärningsmannen kröp fram i texterna och om det kunde bli ännu värre så blev det det. Vi vill förstås inte att det ska vara någon alls, men vi vill ännu mindre att det ska vara någon som är ungefär som vi själva. Det kommer för nära, det gör för ont. Och alla vi som bekänner oss till kyrkliga sammanhang vet att det alldeles för ofta har varit någon som har varit ungefär som vi.

Kyrkliga sammanhang är antagligen inte värre än några andra. Det finns riktigt fula fiskar i alla vatten och överallt där barn och vuxna möts finns det tyvärr vuxna som går över förbjudna gränser och därmed krossar människor och liv. Men kyrkliga sammanhang får inte nöja sig med att inte vara värre än andra, vi måste faktiskt vara bättre än andra. Vi måste göra allt vi kan och ännu mer för att skydda alla de barn och ungdomar som vi har nåden och glädjen att få möta i våra församlingar. Om vi inte förmår det förtjänar vi dem faktiskt inte.

KYRKAN I FINLAND är enormt bra på ungdomsarbete. Typ världsbäst. Men varje ful fisk som härjar i våra vatten grumlar det och i något skede kan vattnet bli så smutsigt att föräldrar inte vill låta sina yngel simma hos oss. Och det finns barn och unga som verkligen, verkligen behöver den trygga, goda gemenskap som församlingen kan och borde vara. Om de inte ens får en chans att vara med längre har vi verkligen misslyckats. Därför måste vi alla göra allt vi kan för att freda våra vatten.

Det vi gör eller inte gör för dem gör eller gör vi inte för Honom.

Amanda Audas-Kass är lärare i modersmål och bloggare.

MED RUSSIN

»Jag vill se flera människor i kyrkan.«

i kyrkan. Men jag har märkt att om man har en egen vilja och en syn så finns det utrymme för den.

Sin första kontakt med kyrka och församling fick hon i hembyn Kaitsor i Vörå där hon gick i söndagsskola.

Beskriver du dig som troende?

– Jo, men det är en ytterst svår fråga. Jag har en form av barnatro som inte fått så mycket utrymme i min tankevärld på grund av allt annat engagemang. Men något byggdes i tiden när jag gick i söndagsskola. Min bror och jag var mycket hos mormor som var grymt religiös. För att vi skulle hållas tysta medan hon lyssnade på morgonandakten mutade hon oss med en näve russin. Men vi blev heller inte sämre av att lyssna på morgonandakten.

Ulla-Maj Wideroos är full av beundran för sin mormor. I grannbyn Oxkangar där mormor bodde hade kyrkan inget bönehus så mormor gick till de frikyrkliga. På den tiden var Maranatarörelsen, en omdiskuterad utbrytargrupp från pingstkyrkan, aktiva i Oxkangar. De stod på stolarna, sjöng och ropade.

– Mormor sade att det inget spelar någon roll vem som talar bara hon får höra Guds ord. Så släpade hon med oss till bönehuset med var sitt russinpaket. För oss barn var det ibland en lite obehaglig upplevelse med allt halleluja och ropande.

Även om Wideroos tidigare som vuxen inte varit aktiv i kyrkan har hon ändå aldrig tagit avstånd från den.

– Att lämna kyrkan har aldrig funnits på kartan. Men för några år sedan tog jag reda på om jag får skriva in mig i en annan församling. Det gick inte utan att byta boningsort. Och det vill jag inte. Men jag började välja när jag går till kyrkan utgående från vem som predikar.

Senare har hon till sin förvåning upptäckt att präster som hon inte räknat med ska hålla en bra predikan faktiskt gjort det.

– Männe vi inte närmar oss varandra steg för steg.

Vi bad fyra tidigare biskopar svara på vilka egenskaper de hade nytta av i sitt biskopsämbete. TEXT: **SOFIA TORVALDS**

Konflikterna var svårast

1. Vilka egenskaper och kunskaper tycker du att du hade mest nytta av i ditt arbete som biskop?

2. Vilken del av uppdraget kändes svårast för dig personligen?

John Vikström (biskop i Borgå stift 1970–1982)

1. DET MESTA som jag sysslade med mellan prästvigningen och biskopsvigningen i Borgå berörde frågan gällande kyrkans möte med en ny tid och ett nytt samhälle. Så var det under ett studieår i Tyskland, under åren som diakoni- och socialpastor i Borgå stift och sedan i undervisningen och forskningsarbetet vid fakulteten i Åbo. Detta gav erfarenheter, kontakter och insikter som innebar en värdefull resurs i arbetet som biskop. Det som också betydde mycket för mig i det andligen pluralistiska stiftet var den förståelse för väckelserörelserna och deras betoningar som uppväxten i det österbottniska bibelbältet hade gett mig.

2. MINA TYNGSTA beslut som biskop i Borgå gällde ett par teologiekandidater som jag ansåg att inte hade förutsättningar att utöva det krävande prästämbetet. Det sved i hjärtat, men mitt förnuft sade mig att detta ämbete i första hand finns till för församlingarna och inte för enskilda personer.

Erik Vikström (biskop i Borgå stift 1983–2006)

1. OLIKA PERIODER ställer olika krav på ledarskapet. Eftersom jag kom att bli den biskop som bland annat lotsade stiftet genom allt det som hade med kvinnoprästbeslutet att göra och som ledde förnyandet av de kyrkliga böckerna på svenskt håll, tror jag att jag hade stor nytta av att så grundligt ha satt mig in i teologin och Bibeln. Erfarenheterna från de mest skiftande nivåer och positioner inom kyrka, akademi, mission och väckelserörelser kändes också som en stor tillgång.

2. FÖR ATT kunna vara en samlande herde för alla ska en biskop inte bara beflita sig om närhet utan också gå in i en viss distans. Man får inte sälja sig åt vare sig de massme-

diala och "världsliga" förväntningarna eller åt kyrkliga aktionsgrupper av liberal eller konservativ valör (och därmed bli en partiledare i det egna stiftet). Jag fick betala ett högt pris för min strävan till närhet med bevarad distans. I min digra biografi *Anden och Ämbetet* (2016) har jag ganska utförligt dokumenterat den offentliga mobbning jag i denna situation utsattes för under ett antal år (KP, Hbl, radion, tv:n), samtidigt som jag nog fick känna av ett starkt och allmänt stöd från prästerskapet och gräsrotterna. Det var en svår period men jag tror nog att jag klarade den ganska helskinnad.

Gustav Björkstrand (biskop i Borgå stift 2006–2009)

1. DET SOM underlättade mitt arbete var att jag kunde bygga på en gedigen teologisk bas i både tal och skrift. Biskopen blir tvungen att snabbt ta ställning och formulera sin uppfattning så att den klarar en kritisk granskning. En bred erfarenhet av förvaltning på olika nivåer och viktiga personkontakter både i stiftet, kyrkan som helhet och samhället underlättar arbetet. Goda språkkunskaper är också nödvändiga.

2. BISKOPENS UPPGIFT är att värna om kyrkans enhet och ha den högsta tillsynen över församlingarna och prästerskapet. Det försökte jag slå vakt om – men det var inte lätt. Hur jag än gjorde fanns det både präster och lekmän som var helt övertygade om att de satt inne med hela sanningen. Större ödmjukhet och respekt för andras uppfattningar hoppas jag att den nye biskopen får möta. Det ligger i allas intresse.

Björn Vikström (biskop i Borgå stift 2009–2019)

1. MITT SVAR beskriver inte hurudan jag har varit, utan vad jag sett som eftersträvarsvärt. Som biskop har jag haft nytta av social kompetens, trovärdighet och tydlighet i relation till anställda, församlingarnas anställda och media.

2. ANSVARET FÖR arbetsmiljön och hantelandet av konflikter i församlingarna.

Hurdana medarbetare och medmänniskor är Sixten Ekstrand och Bo-Göran Åstrand? Vi har talat med ett tiotal personer som jobbat med dem i olika sammanhang, och de har anonymt fått berätta hur de ser på biskopskandidaterna.

Sixten Ekstrand är en starkare administratör medan Bo-Göran Åstrand har större social kompetens. Exempelvis så kunde man sammanfatta människors åsikter om de två biskopskandidaterna. Sixten Ekstrand är omtyckt som chef vid Kyrkans central för det svenska arbetet. Han sägs ha bidragit till ett gott arbetsklimat och en god stämning. Han är också uppskattad av de finska kollegerna vid Kyrkostyrelsen.

De flesta är överens om att Sixten Ekstrand har en bredare erfarenhet av kyrkan i stort. Han uppfattas som lite sval, medan Bo-Göran Åstrand är lättare att närma sig.

Det anses vara ett gott be-

tyg för Bo-Göran Åstrand att Jakobstads svenska församling blomstrar och medarbetarna trivs i arbetsgemenskapen, även om det kommer kritik mot att Åstrand har så många järn i elden att han inte är på plats i den utsträckning medarbetarna skulle önska. Det upplevs som en bra sak att han har en så stark församlingsanknytning. Problemet är att den är så smal – han har aldrig jobbat någon annanstans än i Jakobstad.

Att det är så länge sedan Sixten Ekstrand jobbat i en församling upplevs som en brist – kanske främst för att det finns en oro för att han inte vet hur det är att jobba i församling idag, att det är an-

RESULTAT FRÅN BISKOPSSVALETS FÖRSTA OMGÅNG

	Backström	Enckell	Åstrand	Ekstrand
Domprosteriet	6	27	26	23
Helsingfors prosteri	11	23	28	15
Mellersta Nylands prosteri	1	24	16	21
Raseborgs prosteri	5	18	20	16
Närpes prosteri	15	3	7	5
Åbolands prosteri	9	21	13	24
Ålands prosteri	3	14	33	12
Korsholms prosteri	17	18	31	30
Pedersöre prosteri	40	3	24	42
Totalt	107	151	198	188

YRKOR, AGHETER

norlunda och svårare nu.

Sixten Ekstrand sägs ha en historia av att ha kolliderat med människor i olika arbetsrelationer.

Han sägs vara snabb – på gott och ont. När man ber om besked kommer det snabbt, men är inte alltid till 100 procent övervägt och förankrat.

Det som människor uppfattar som Bo-Göran Åstrands svagaste egenskap är att han har svårt att hålla kontakt på distans. Man kan få vänta dagar och veckor på att få svar på mejl och sms. En person uttrycker det så här: han svarar långsamt om det inte är jätteviktigt för honom själv. En annan säger: Bo-Göran har en "tio-i-topp"-lista över saker som är akuta och platsar ärendet inte in på den listan just då får man ofta ing-

et svar. Den här bristen är särskilt uppenbar om man jämför Bo-Göran Åstrand med Björn Vikström. Vikström är känd för att vara mycket snabb och effektiv när det gäller mejlkorrespondens och svarar ofta inom några minuter.

Men om Åstrand är dålig på att ha kontakt på distans uppfattas han som väldigt bra på kontakt öga mot öga, eller då han ska tala i grupp.

Åstrand anses ha en tendens att vilja hålla alla trådar i sina egna händer, att ha insyn och kontroll. Ekstrand anses vara bra på att delegera och ge ansvar, men då förväntar han sig också goda och snabba resultat.

Som teolog är Ekstrand mer erfaren än Åstrand – han har ju jobbat vid teologiska fakulteten i många år. Men varken

Ekstrand eller Åstrand uppfattas som teologer som likt Björn Vikström skulle driva teologiska frågor framåt i kyrkan i stort. "Stora skor att fylla", säger en person.

De personer KP talat med säger att båda två har uppenbara fördelar och luckor.

Det finns en oro för att Sixten Ekstrand inte klarar av att vara den inspiratör en biskop borde vara.

Vad gäller Bo-Göran Åstrand tänker en del att hans svårigheter med distanskommunikation kan avhjälpas av en effektiv sekreterare. Men är han kanske lite för snäll? I olika konflikter tenderar han att förstå och hålla med alla så långt det går. Kan han sätta ner foten om det verkligen behövs?

Åstrand uppfattas som varm och rolig, en riktig själavårdare. Ekstrand uppfattas som kunnig och erfaren. Ingendera uppfattas som en solist som är ute efter personlig vinning, båda anses vara lojala kyrkans tjänare.

SOFIA TORVALDS,
JOHAN SANDBERG,
NICKLAS STORBJÖRK,
EMELIE WIKBLAD

»Åstrand uppfattas som varm och rolig, Ekstrand som kunnig och erfaren.«

LEDARE

JOHAN
SANDBERG

Öppet lopp in i det sista

DEN 10 APRIL vet vi namnet på stiftets nye biskop. Det blir ett jämnt och spännande val mellan två jämgoda kandidater.

Efter den första omgången är Bo-Göran Åstrand i knapp ledning med 198 röster mot 188 för Sixten Ekstrand. Frågan är nu om Ekstrand kan ta in försprånget.

I valdebatterna i Vasa och Borgå inför den andra omgången har det inte skett något dramatiskt som skulle ge någondera övertag.

Deras ledarskap är väldokumenterat, de har bägge djupa insikter i kyrkan och det är svårt att se några större teologiska skillnaderna mellan dem.

"Skillnaden är att Bo-Göran Åstrand säger det mera rätt ut medan Sixten Ekstrand använder något fler formuleringar", skrev Vasabladet från debatten i Vasa. Då gällde frågan om de är beredda att viga samkönade par.

Ekstrand har fått kämpa mot en tjänstemannastämpel medan Åstrand får kämpa mot stämpelein att ha för många järn i elden.

Frågan är nu hur de 386 elektorer som inte röstade på någon de två finalisterna i den första omgången resonerar.

»**Valet av elektorer måste reformeras.**«

Varken Lisa Enckell eller Harry S Backström har testamenterat sina röster. En fingervisning om vart det kan luta är Enckells svar att hon stöder Åstrand i den andra omgången om hon inte själv är med i den. Frågan ställdes till samtliga fyra kandidater i debatten i Nykarleby. Backström svarade no comments, medan både Åstrand och Ekstrand hade gett sin röst åt Enckell. Men efter den första valomgången blev det ett no comments från Enckell och en blank röst från Backström då svenska Yle frågade vem de stöder eller tänker rösta på.

Man kan tänka sig att Enckells elektorer ideologiskt och teologiskt ligger närmare Åstrand medan Backströms ligger lite närmare Ekstrand. Men någon sådan automatik finns inte, samtliga röster måste förtjänas.

Sannolikt fördelas Enckells röster mellan Åstrand och Ekstrand medan Backströms elektorer troligen röstar på Ekstrand eller blankt. Om de inte väljer Åstrand. För även om de inte delar hans åsikt så kan de uppfatta att den är tydligare.

Att 52 elektorer lät bli att rösta i den första omgången är anmärkningsvärt. Att så många lagt sig på sofflocket i ett val där bara 704 personer är förunnade att rösta tyder på att valet av elektorer i biskopsval måste reformeras och göras enhetligt.

Johan Sandberg är redaktör på Kyrkpressen.

Vi gav biskopskandidaterna Sixten Ekstrand och Bo-Göran Åstrand en sista chans att skriva en programförklaring. Vad vill de göra om de får greppa biskopsstaven?

FOTO: KYRKANS BIBLBANK/MARKKU PIHLAJA

Därför vill jag bli biskop

Sixten Ekstrand

JAG HAR EN VISION av ett stift som söker enhet framför splittring. Ett stift med församlingar där vi börjar i det som förenar oss i stället för att köra fast i de frågor vi är oeniga om. För det är faktiskt mycket mera som förenar oss än som skiljer oss åt. Som biskop vill jag vara en brobyggare mellan regioner och olika andliga traditioner, en hela stiftets biskop.

Jag har en vision av ett stift som tar sin tro och andlighet på allvar. Kyrkan är ett hoppets tecken i världen, och den har en profetisk uppgift att i ord och handling förkunna budskapet om den Gud som sände sin Son till vår jord. Kyrkan finns till för att världen ska leva. Själv vill jag leva i kyrkans tro och dela den med församlingsmedlemmar och anställda i Borgå stift.

Jag har en vision av en närvarande och mänsklig kyrka, som likt Mästaren går på gator och gränder och ser människorna, också de svaga och utstötta. I omsorgen om de svagaste blir evangeliet konkret och synligt, och som biskop vill jag dela liv och tro med de minsta och svagaste.

Jag har en vision av en kyrka som målmedvetet söker sig utanför kyrkans murar. En kyrka som har missionen som sin hjärtesak och frimodigt vittnar om sin tro. Men samtidigt en kyrka som med samma självklarhet tar ställning i olika samhällsfrågor och försvarar de människor som förtrycks, lider och marginaliseras.

Mina visioner är utmanande och jag kan inte allt. Men det jag kan och det jag är stället jag i stiftets tjänst. Min erfarenhet från församling, akademi, stift och rikskyrka har gett ett helhetsperspektiv som behövs i Borgå stift.

»Jag har en vision av en kyrka som målmedvetet söker sig utanför kyrkans murar.«

Bo-Göran Åstrand

JAG TROR ATT KYRKANS FRAMTID avgörs på fältet och i lokal-församlingarna. Jag vill hjälpa och stöda församlingarna i deras tjänst för sina medlemmar och för samhället. Därför behövs utbildning, samarbete och uppmuntran. Vi behöver ett fördjupat samarbete mellan de anställda, förtroendevalda och ideella medarbetarna, och församlingarna emellan.

Som biskop skulle jag arbeta för en god arbetsgemenskap i stiftet och ta tillvara det mångsidiga kunnande som finns i vårt stift. Det är dags att konsolidera våra resurser i högre grad för att tillsammans förmedla evangeliet om Jesus Kristus.

Jag vill också verka för en fördjupad andlighet. Jag upplever att andlighet växer fram ur kombinationen mellan livet, tron och bönen. Jag vill att vi tillsammans öser ur kyrkans rika tradition och spiritualitet på ett sådant sätt att budskapet är relevant för vår samtid och svarar mot människornas innersta behov. Det här ska komma till uttryck i stöd för ett rikt gudstjänstliv och en mångsidig verksamhet. Kyrkans gemenskap ska vara öppen och välkomnande.

Tillsammans ska vi söka en enhet som bygger på Jesus Kristus, och som biskop vill jag verka för det.

I Jesus Kristus är vi förenade och i hans efterföljd ska vi leva. Då kan vi nå en enhet som ger rum för kyrkans alla medlemmar och då ser vi också att vi kan mer tillsammans.

För att göra det här skulle jag använda mina erfarenheter som församlingspräst, kyrkoherde och kyrklig beslutsfattare samt mina kunskaper om Borgå stift. Jag hoppas kunna vara en biskop som stöder, lyssnar och bär.

»Jag hoppas kunna vara en biskop som stöder, lyssnar och bär.«

Martyrkyrkans vänners tillgångar i kvarstad

Polisen utreder om Martyrkyrkans vännar gjort sig skyldiga till penninginsamlingsbrott. Misstanken har lett till att Österbottens tingsrätt belagt föreningens tillgångar, motsvarande 2,58 miljoner euro, med kvarstad.

Samtidigt är också föreningens grundare och ordförande, prosten **Johan Candelin**, misstänkt för grovt skattebedrägeri, skriver Vasabladet.

I Vasabladet tillbakavisar Candelin alla misstankar om brott, både vad gäller föreningen och honom själv.

Martyrkyrkans vännar (MKV) har sänt ut rundbrev åt personer som beställt det. I kuvertet med rundbrevet finns ett inbetalningskort. Enligt de två jurister som MKV anlitat behövs inte penninginsamlingstillstånd då inbetalningskortet inte riktar sig till allmänheten utan till rundbrevets prenumeranter. Den här tolkningen delar inte polisen.

Skatteförvaltningen har inte ställt några krav på uteblivna skatter.

»Det smärtar mig att vi inte kan hjälpa medan polisutredningen pågår«

Kvarstaden betyder i praktiken att Martyrkyrkans vännar inte kan fortsätta med sin verksamhet – att stöda förföljda kristna – medan polisutredningen pågår. Den beräknas pågå i månader.

MKV har tre ekonomiska åtaganden som nu inte kan fullföljas: Att köpa loss kristna pakistanska flyktingar som sitter i fängelse i Bangkok för att deras visum gått ut, att köpa ris till kristna i Burma och att hjälpa flyktingar i Tanger som sover på gatorna och blir utnyttjade sexuellt.

– Det smärtar mig att vi inte kan hjälpa medan polisutredningen pågår, säger Candelin till Kyrkpressen.

I övrigt vill han inte kommentera utredningen. Han hänvisar till ett uttalande som föreningens styrelse enhälligt gjort: "Martyrkyrkans vännar är föremål för en utredning gällande penninginsamlingstillstånd. Föreningens medelsanskaffning baseras på två juristers utlåtanden, enligt vilka föreningen inte behöver penninginsamlingstillstånd. Föreningens medel är för tillfället belagda med kvarstad, men föreningen har för avsikt att fortsätta sin verksamhet som tidigare när processen är avslutad. Föreningens samtliga bokslut har reviderats och godkänts utan anmärkningar och inga medel saknas utan har använts i enlighet med donatorernas avsikt."

Johan Candelin, MKV:s ordförande och grundare.
FOTO: JOHAN SANDBERG/ARKIV

Går det som Bengt Klemets föreslår blir Pedersöre kyrka huvudkyrka i Pedersöre svenska församling.
FOTO: JOHAN SANDBERG/ARKIV

Pedersöre kan bli störst i stiftet

De fyra svenska församlingarna i Pedersöre-
renejdens kyrkliga samfällighet föreslås nu gå
ihop till en, Pedersöre svenska församling.

TEXT: **JOHAN SANDBERG**

Det är utredningsman **Bengt Klemets** förslagsom han nylämnat in till domkapitlet.

Enligt förslaget ska den nya församlingen bestå av Jakobstads svenska, Pedersöre, Esse och Purmo församlingar. Den får över 18 000 medlemmar och blir därmed den största i Borgå stift. Nu är Esbo svenska störst med drygt 15 000 medlemmar.

Bengt Klemets har gjort utredningen på uppdrag av domkapitlet. Han föreslår att den nya församlingen bildas 1 januari 2021 och att **Bo-Göran Åstrand** blir kyrkoherde. Väljs Åstrand till biskop utses en tf kyrkoherde.

Ifall det blir två svenska församlingar inom samfälligheten, det vill säga om Jakobstads svenska står utanför, heter den Pedersöre församling med **Kaj Granlund** som kyrkoherde.

I oktober i fjol tog de tre församlingarna Pedersöre, Esse och Purmo initiativ till att gå

ihop till Pedersöre församling. En vecka senare gjorde Jakobstads svenska ett eget initiativ där alla fyra församlingar sammanslås. Klemets har nu utrett bägge initiativen.

– Ganska tidigt fick jag klart för mig att endast alternativet att alla fyra blir en gör skillnad. En svensk församling ger mera inbesparingar än två.

Men att det går som Klemets föreslår är långt ifrån säkert. Domkapitlet ska nu ta ställning till utredningen och göra ett eget förslag som går för utlåtande till de fem församlingarna i samfälligheten. Kyrkostyrelsen avgör slutligen frågan. Klemets räknar med att det i bästa fall kan ske i juni i år.

»De teologiska olikheterna är större än vad som sägs ut.«

För två veckor sedan gjorde biskop **Björn Vikström** visitation i Esse och Purmo församlingar. Då kom naturligtvis sammanslagningen på tal.

– Eftersom diskussionerna om en fusion pågått så länge finns det en stark önskan om att allt inte får rinna ut i sanden. Signalen från de förtroendevalda i Pedersöre, Esse och Purmo är fortfarande en önskan om att de tre går samman, medan Jakobstad likt Bengt Klemets anser att verkliga inbesparingar nås bara om fyra går samman, kommenterar Vikström.

Klemets är medveten om motståndet mot en gemensam svensk församling.

– Mest motstånd är det i Pedersöre medan Purmo håller låg profil och Esse har kniven mot strupen med sitt dyra församlingshem.

Han har funnit att motståndet bygger på olika kulturer i landsbygds- och stadsförsamling. Också oron för väckelse-
rörelser, smågrupper och tal-
koarbete har nämnts.

– Enligt min uppfattning är också de teologiska olikheterna mellan församlingarna större än vad som sägs ut, säger Klemets.

Mia Bäck är kyrkoherde och gift med Anna. Hon har haft ångest över att gå in i sammanhang där hon vet att det finns människor som tycker att hennes familj – det finaste Gud gett henne – är ”avskylvärd”.

TEXT OCH FOTO: **SOFIA TORVALDS**

”Det går rakt under huden”

När Mia Bäck gifte sig lade hon upp bilder från bröllopet på Facebook. Så brukar folk göra när de ordnar sitt livs största och viktigaste fest. Men för henne själv – kyrkoherde med stark personlig integritet – var beslutet genomtänkt.

– Det var en stor sak. Min familj och min släkt i Kronoby hade ju vetat om min och Annas relation i många år, men de hade inte berättat för så många om den, säkert av omtanke om mig. De ville skydda mig, som präst och som människa. Jag visste att om jag berättar om vårt bröllop på Facebook är det en stor sak. Samtidigt ville vi kunna göra det på samma sätt som vem annan som helst.

Mia Bäck har ingen ”ut ur skåpet”-berättelse. Hon vill inte bli kategoriserad. Ingen som är heterosexuell förväntas ju avslöja intima detaljer från sitt privatliv.

– Att be någon definiera sig själv är ett sätt att tvinga någon att sätta ord på sådant som den inte kan sätta ord på, eller inte är redo att sätta ord på. Det säger jag alltid till konfirman-

»Jag klarar inte debatterna, jag skulle börja gråta. Det går rakt under huden.«

den förändring jag vill se. Jag måste leva det liv jag lever.

Det andra problemet med teologiska bibeltolkningsdebatter är att ingen någonsin ändrar åsikt, hur logiska argumenten än är.

– Dels lyssnar vi inte på varandra för att vi kommer från så olika världar, vår kontext är så annorlunda att det inte går att få in den andra människans åsikter. Jag tror också att det enda som visat sig ändra en annan människas åsikt är att någon som är viktig för henne – en livslevande människa som finns i hennes närhet – får henne att se att det här är en människa som jag som kämpar med samma frågor som jag och vill hitta någon att älska. Jag tror att detsamma också gäller för frågan om kvinnor som präster.

Att heterosexuella diskuterar med varandra bär inte så mycket frukt, menar hon.

– Det som däremot är otroligt viktigt är att det finns människor inom kyrkan – även heterosexuella – som säger att det är okej att vara gay. Annars skulle bara den ena sidan höras. Jag ger en eloge till dem som orkar hålla ut och säga det.

Själv är hon härdad när det gäller teologiska debatter om homosexualitet.

– Jag har ju läst de här debatterna i all evighet, och de var värre under studietiden. Men det är en helt annan sak när församlingarnas ungdomar kommer i kontakt med dem.

Det som är svårast för henne är att det finns människor i hennes liv som påverkas av det som skrivs.

– Jag är teolog, jag är van vid det hårda debattklimatet. Men våra barn, Valter och Erik, är så gamla nu att de läser tidningen. Hur ska jag kunna skydda dem från de här åsikterna? De vet ju inte ännu att det finns sådana åsikter inom kyrkan. De är jättestolta över sin familj och pratar ofta om hur otroligt stor familj de har, över att de är lyckliga över att ha åtta storföräldrar. För deras skull skulle jag önska att de här kritiska insändarna inte fanns. Jag vill skydda dem så länge det bara är möjligt.

Visst tror hon att man måste prata om sexuell identitet också inom kyrkan. Men man måste prata mycket varsamt.

– I min drömvärld skulle vi prata om det i alla sammanhang där vi pratar om relationer

eller sällskapande eller om att ta hand om sin nästa eller trohet eller äktenskap. Det skulle vara en naturlig del av de samtalen. Det skulle inte nämnas på något särskilt sätt men inte heller utelämnas.

Normen är stark

När hon leder skriftskolgrupper brukar de göra värderingsövningar. Om hon säger ”det är okej att vara gay” brukar nästan alla ungdomar ställa sig bakom påståendet.

– Men om jag säger ”det är lätt att komma ut i Sankt Olofsskolan” (den skola konfirmanderna går i), då ställer sig kanske två ungdomar bakom påståendet. Då frågar jag: vad beror det här på? Ni tycker nästan alla att det är okej att vara gay, men ändå är det svårt att komma ut. Vad beror det på?

Då blir det tydligt att normen är stark. Man är rädd för vad andra ska tycka. Inte ens i en universitetsstad som Åbo är ett hänglande par av samma kön en normal syn i skolkorridoren.

Om frågan är svår för ungdomarna – hur svår är den då inte för kyrkan?

– Jag tänker att det alltid varit frågor om kön och sexualitet som varit skambelagda och värdeladdade i kyrkan. Först var det skilsmässa och samboförhållanden och sedan kvinnliga präster, nu är det samkönade förhållanden.

Men varför är det så?

– För att det är frågor som kommer så nära oss själva, tror jag.

Du är gift med Anna. Är det något du som präst och kyrkoherde fått lida för?

– Nej, det tycker jag inte. Verkligen inte. Men jag har haft en del ångest. Det finns sammanhang jag som kyrkoherde och präst måste gå in i, där jag vet att det finns människor som inte accepterar min relation och min familj. Det är inte så lätt att gå in i dem.

Hon har insett att hon trott att det är enklare än det är.

– En del av det här handlar om fördomar hos mig själv. Jag har till exempel haft fördomar mot församlingsaktiva i Kronoby församling,

derna: man får aldrig någonsin fråga någon om den är gay. Då ställer du den andra inför en situation som hon kanske inte är beredd på, och det är möjligt att hon tvingas ljuga. Eller också tvingas hon säga något hon skulle vilja vänta med.

Själv pratar hon om regnbågsmänniskor, eller regnbågsfamiljer.

– Eller också säger jag att jag är gift med en kvinna.

Det går under huden

Hon ser det som problematiskt att debatten om homosexualitet och samkönade äktenskap inom kyrkan förs mellan heterosexuella. I debatterna deltar också en del regnbågsmänniskor, ”barrikadmänniskorna”.

– Jag klarar inte av att vara en av dem. Jag kan inte tänka mig att delta i en sådan paneldebatt. Dels vore det absurt att tänka att jag skulle tvingas försvara mina barn eller vår familj, det behöver ju ingen annan göra. Och dels klarar jag det inte, jag skulle börja gråta. Det går rakt under huden.

– Men jag tänker också att jag måste vara

Forts. på följande sida. ►

som är min hemförsamling. Jag har tänkt att många av dem tycker och tänker si eller så. Sedan möter jag dem och det visar sig att jag inte kunde ha mer fel. Så det finns också fördomar hos mig själv som jag måste jobba med. Men det finns så många sammanhang där jag inte kan veta vad de andra tycker.

Hon är egentligen inte rädd för att bli dåligt bemött, för det blir hon inte.

– Människor är ändå så snälla och kärleksfulla. Men på något vis räcker det inte. Jag vill bli älskad och accepterad helt och fullt för den jag är. Det är det här som är det svåra.

Min största gåva

Två dagar efter att hon gick ut om sitt äktenskap på Facebook ordnades en kyrkoherdekonferens. Den är obligatorisk för kyrkoherdar.

– Jag visste att där fanns sådana som inte accepterade det att jag gift mig med Anna. Men tack och lov visste jag att majoriteten inte var sådan.

Hon säger att bara att veta att det finns någon som inte accepterar en är svårt – även om den människan inte skulle nämna frågan med ett ord.

– Man säger att man kan skilja på sak och person, men det går inte. Jag tycker inte att det går i frågan om kvinnliga präster heller, för kallelsen går så djupt. Sexualiteten och relationen och ens familj är ett. Ibland känns det absurt att den som debatterar tänker att den pratar om bibeltolkning och om att gifta sig, medan jag tänker att ni pratar om mina barn och min fru. De är ju det finaste som finns och den största gåvan Gud gett mig. Att de är något "avskryvart", vilket är det ordet prästen Markus Engström använde i sin insändare.

»Man säger att man kan skilja på sak och person, men det går inte.«

Vad tror du är kyrkans väg framåt i den här frågan?

– Jag tror ju att kyrkan inte har ett val. I något skede måste man öppna äktenskapet också för samkönade par, eller också måste man sluta viga, och det tror jag inte händer. Jag tror också att ju fler människor som lever i regnbågsfamiljer och ju fler HBTIQ+-människor som är aktiva inom församlingarna och som lever sina liv i församlingens gemenskap, desto mer kommer kyrkan att förändras. Men det är samtidigt ett jättestort krav att ställa på de människorna, att de måste vara annorlunda i församlingen.

Mia Bäck är kyrkoherde i Åbo svenska församling, en församling som sponsrat Turku Pride och som ordnat regnbågsmässa.

– Men inte betyder det att alla i församlingen är positivt inställda. Och det betyder inte heller att jag, trots att jag längtar efter det, skulle gå hand i hand till nattvarden med Anna, fast vi går i kyrkan varje söndag.

Hon har känt av ett starkt stöd från församlingsrådet.

– Men jag vill ju också att de som tycker annorlunda ska vara aktiva i vår församling och känna gemenskap och känna sig välkomna, och också få ha sina åsikter. Jag tycker att det är ledsamt att vår kaplan slutar: nu har vi inga präster som är män. Det gör att en del

Mia Bäck är gift med Anna, och varje söndag går de i kyrkan tillsammans. Men de går inte hand i hand upp till nattvardsbordet, trots att de längtar efter det.

människor kommer att komma till kyrkan ännu mer sällan, eftersom de har svårt med kvinnor som präster. Det är tråkigt. Så det är svårt. Hur ska vi hitta ett sätt där vi kan leva tillsammans, sida vid sida, och ändå få ha olika åsikter?

Medan kyrkan och kyrkans medlemmar väntar på att kyrkomötet ska fatta beslut om samkönade vigslar blir många skadade på vägen, tror hon. De orkar inte vänta mer.

– Ibland undrar folk om människor som uttrycker sig negativt om sexuella minoriteter kan jobba med ungdomar, i skriftskolan. Nå-

gon sa till mig att man kan säga det negativa på ett snällt sätt. Men jag tror inte att det finns något snällt sätt att säga till en femtonåring "du är fel". Det är ju det den femtonåringen hör. Hon hör inte orsakerna, det enda hon hör är att den här ledaren eller prästen inte tycker om mig.

– Jag tycker det jobbigaste är att människor som inte känner sig accepterade kan börja tvivla på att Gud älskar dem, eller på att Gud finns. Som församlingsaktiva representerar vi ju också Gud och Guds kärlek. Vi ska inte få människor att ifrågasätta att de är älskade.

Tillsammans för det som är viktigt

Vi har glädjen att erbjuda lediga enrummare och tvårummare i Södra Haga

Välkommen hem till Kristinagården!

Vår varma och omsorgsfulla personal har en bred yrkeskompetens. Vi vet att kaffekoppen på terrassen tillsammans med vänner kan vara avgörande ibland. Vardagen hos oss handlar om livskvalitet. Motion, livsglädje och parker som lockar till promenader!

På Kristinagården bor du vackert i Södra Haga i Helsingfors – vi erbjuder både en rummare och tvårummare. Helpension ingår, dessutom erbjuder vi dig möjligheten att bygga upp individuella servicepaket där läkartjänster kan ingå.

Folkhälsan har i alla tider stått för kompetens, omsorg och engagemang. Våra värderingar sitter i ryggmärgen. Varje dag.

Hör av dig till enhetschef Catja Mantere, så berättar hon mera! E-post catja.mantere@folkhalsan.fi, tfn 050 575 8899.

EKO-UTEKÄLLARE

passar en liten familj eller vid sommarstugan

Se alla källare på:
www.kovjokielement.fi

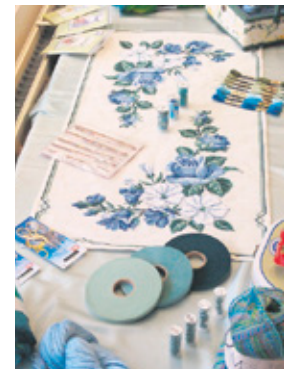

Tel. 06-722 5192 | 0400 160 053

Handarbetsaffär
Brita

Köpmansgatan 3
21600 Pargas

tel. 041 5392512

UNDERHÅLLSFRI OCH EKONOMISK BELYSNING

PROUDLY MADE IN JAKOBSTAD

Wikrolux
tillverkar LED-belysning av högsta kvalitet!

- BUTIKER
- GARAGE
- KONTOR
- INDUSTRI

06-723 4567 | info@wikrolux.fi | www.wikrolux.fi

FINLANDS STÖRSTA FÖNSTER- & DÖRRLAGER

BILLIGASTE!
LEVERANS GENAST!

NORDIC sale
Granvägen 1, 68555 Bosund
T. 721 0111, sale@nordicsale.fi
www.nordicsale.fi

BOKA IN ETT BESÖK TILL NYRENOVERADE WASA TEATER

AV JOSEPH STEIN TEXT AV SHELDON HARNICK MUSIK AV JERRY BOCK

SPELMAN PÅ TAKET

PREMIÄR: 21.9.2019
REGI: MARKUS VIRTA

BILJETTER UTE NU!

WASA TEATER
LOKALA UPPLIVELSER I VÄRLDSKLASS
1919 - 2019 100

BOMULLSÄNGELN

AV SUSANNA ALAKOSKI | ANNINA ENCKELL

URPREMIÄR: 23.11.2019
REGI: ULRIKA BENGTS

BILJETTLÄPP 6 APRIL

BILJETT KASSAN KYRKOESPLANADEN 16 | 06-3209330 | ÖPPEN TI-LÖ KL 12-14.30 & 15-17
BILJETTER OCKSÅ FRÅN NETTICKET.FI | WWW.WASATEATER.FI

Oy Majatalo Box Vårdshuset Ab

- Ekologinen majatalo
- Kafvila ja kokouspalvelut

- Ekologiskt vårdshus
- Café och mötestjänster

TERVETULOA!

www.majatalobox.fi

VÄLKOMMEN!

Spjutsundintie 103 Spjutsundsvägen
01190 Box (Sipoo, Sibbo), ☎ 050 592 4255

EVA-LENA GÄSTRIN

Sjukskötare, simlärare, företagare

SFP RKP
NYLAND

KLIMATSMARTA VAL

UTBILDNING

SERVICE FÖR

BARNFAMILJER

264

Vi medlemmar i Svenska Seniorer i Finland (SFP:s Seniorförbund) ställer upp i riksdagsvalet.
Förhandsröstning 3–9.4, valdag 14.4.

SFP RKP

Helsingfors valkrets

Gunvor Brettschneider **181**
Kari Salmi **196**
Paul Taimitarha **199**

Annonsen betald av Svenska Seniorer i Finland

Nylands valkrets

Anna Aintila **252**
Thomas Blomqvist **259**
Fred Granberg **263**
Veronica Rehn-Kivi **277**

Egentliga Finlands valkrets

Ulla Achrén **2**
Sixten Laine **10**
Märta Marjamäki **11**
Folke Pahlman **13**

Vasa valkrets

Anders Norrback **50**
Mikko Ollikainen **51**
Hans Snellman **54**
Joakim Strand **57**

Betald av kandidatens stödgrupp

197

Ett hållbart samhälle
- bättre för världen,
bättre för dig.
Henrik Stenbäck

SFP RKP
HELSINGFORS

PATRIK KARLSSON

Erfaren lärare, skolledare och
politiker som behövs i riksdagen!

SFP RKP NYLAND

Annonsen betald av
kandidatens stödgrupp

270

LOTTA KESKINEN

Placeringschef,
jämställdhetspolitiker

SFP RKP
HELSINGFORS

191

Det är dags för jämställdhet för alla!

Betald av Pro Lotta Keskinen

NANNA ROSENGÅRD

>>> Till Riksdagen <<<

52

>>> *Tänkande, Kännande,
Involverad*

SFP RKP

Betald av Stödgruppen för Nanna Rosengård

RIKSDAGSLEDAMOT, KANSANEDUSTAJA

JOAKIM STRAND

57

ENERGI & PASSION ATT
FORTSÄTTA STENHÅRT
ARBETE FÖR ÖSTERBOTTEN!

**Nya moderna arbetsplatser
Pohjalaismaakunnat maailman kartalle!**
Nytt Nordiskt Kunskapscentrum i Kvarkenregionen
Fokus aitoon kasvuun & hyvinvointiin

ANNONS BETALD AV STÖDGRUPPEN

48 kenth

@kenthspf www.kenth.fi

**Det ska gå att leva på landsbygden
i Finland**

All nödvändig offentlig service ska
finnas inom rimligt avstånd. Infra-
strukturen måste hållas i skick.

**Det ska gå att leva på svenska i
Finland**

Alla ska ha rätt till god och ända-
målsenlig service på det egna mo-
dersmålet från vaggan till gravan.

Sfp behövs i regeringen

Mobbningen av Österbotten måste
få ett slut. Österbotten och Finland
behöver flera starka svenska röster.

Kenth Nedergård - en självständig österbottning

SFP RKP
Vasa valkrets

Annonsen är betald av Stödgruppen för Kenth

274

Kaj Lindqvist till riksdagen

**Kommunstyrelsens ordförande
i Sibbo och pensionär.**

- närservicen på kommunernas ansvar!
- mer resurser till äldreomsorg och hemvård!
- bevara den nordiska välfärdsmodellen!
- satsa på hälsovård, utbildning och familjen!
- slopa arvsskatten!
- nej till landskap och vägtullar!
- tillåt byggande också i byarna!

kajlindqvist.fi

SFP RKP
Nyland

Betalare: stödgruppen

Gunvor
Brettschneider

181

Helsingfors valkrets

Seniorkraft i politiken –
jag arbetar för ett
seniorvänligt samhälle

SFP RKP

SVENSKA
KVINNO-
FÖRBUNDET

Annonsen betald av kandidaten Facebook Gunvor Brettschneider

ERIK VIKSTRÖM

Ett stort kliv

... FIVE, FOUR, THREE, two, one, zero: bang! Ännu minns jag som i går rösten som räknade ner de sista sekunderna för astronauternas avfärd mot månen. Natten den 20 juli 1969 låg vi sedan i syskonbädd på salsgolvet hemma hos Steffanssons i Sibbo och kunde bevittna den lyckade månlandningen. Och vi såg hur Neil Armstrong tog sitt första steg på månens yta med den världsberömda kommentaren att "detta är ett kort steg för människan men ett kolossalt kliv för mänskligheten".

NU ÄR VI MITT INNE i en långt mer dramatisk nedräkning och nalkas ett ännu större kliv av en människa i mänsklighetens historia. Fastetiden har varit och är en nedräkning mot mänsklighetens ödestimma: först vecka för vecka, sedan från palmsöndagen dag för dag och från långfredagens morgon timme för timme. Vi känner inte till de sista minuterna och sekunderna. Men när Jesus, Guds Son, gav upp andan på Golgata kors mot slutet av långfredagen, troligen år 30, var ett världshistoriskt och kosmiskt steg taget som innebar att världen aldrig mer kom att vara det som den hittills varit. Nu var förbannelsen borttagen och all världens synd försonad.

»Nu nalkas ett ännu större kliv av en människa i mänsklighetens historia.«

FRÅN OCH MED denna kväll vid påsken år 30 kan inte längre våra synder skilja oss från Gud. Endast vår otro och vägran att vända om till Gud och ta emot Jesus som vårt livs Herre och Konung kan göra det. Jesu uppståndelse innebar att han – alltså som människa – gick in i en ny förvandlad och förhålligad existens där varken död eller frestelser längre kunde nå honom. Och – förlåt den banala bilden – vi får genom dopet, tron och Andens gåva kliva in i Jesu egen skyddsdräkt för att sedan leva trons liv "i Kristus", Guds Son, och äga allt det som han har vunnit åt oss. Inga ord räcker till för att förklara detta mirakel av Guds godhet.

Erik Vikström är emeritus efter 24 biskopsår 1983–2006, numera mest bibellärare. **I dag tänker** han på att detta är första dagen för resten av mitt liv i denna nuvarande tidsålder. **Hans tips** för ett gott morgonmål: havregrynsgröt med frusna blåbär och lite hallon- eller äppelsylt.

SÖNDAG 7.4.2019, Femte söndagen i fastan

Söndagen ger kyrkoåret puls. Varje söndag har ett namn och ett tema som återkommer i bibeltexterna. **Den här sidan** berättar vad de närmsta två söndagarna handlar om i våra kyrkor.

Den här veckan

går vi djupare in i fastan. Temat är **Lidandets söndag**. Varför måste Jesus dö på korset? De som levde samtidigt som Jesus förstod inte vilken uppgift han kommit för att utföra. Han ska dö för folket, för att befria från alla världens synder.

Helgens texter

FÖRSTA LÄSNINGEN

1 Mos. 22:1–13

ANDRA LÄSNINGEN

Hebr. 9:11–15

EVANGELIUM

Joh. 11:47–53

"Ni förstår ingenting. Ni fattar inte att det är bättre för er att en enda människa dö för folket än att hela folket går under."

Läs mera i Joh. 11:47–53.

Psalmförslag

844: 1–3, 9, 76: 1–7, 76: 8–10, 216.

Psalmerna är valda av Dag-Ulrik Almqvist.

Hjälp mig att aldrig glömma att varje dag är en skapelsedag och varje söndag en uppståndelsedag.

Bönen är skriven av Erik Vikström. Följ Kyrkpressens bönetwitter på sökordet #bönetwitter

SÖNDAG 14.4.2019, Palmsöndagen

Nästa veckas söndag

får vi höra samma berättelser som på första advent. Jesus rider in i Jesrusalem och människor strör palmkvistar framför åsnans hovar. Människorna ser en konung som ska segra, men Jesus går mot de sista dagarna i sitt liv. Temat för Palmsöndagen är **Årans konung på förnedringens väg**.

Helgens texter

FÖRSTA LÄSNINGEN

Jes. 50:4–10 eller Sak. 9:9–10

ANDRA LÄSNINGEN

Fil. 2:5–11

EVANGELIUM

Joh. 12:12–24

"... tog de palmkvistar och gick ut för att möta honom. Och de ropade: 'Hosianna! Välsignad är han som kommer i Herrens namn, han som är Israels konung.'"

Läs mera i Joh. 12:12–24.

Psalmförslag

847, 79, 87, 160.

Psalmerna är valda av Dag-Ulrik Almqvist.

Skicka era kyrkliga annonser till: annons@kyrkpressen.fi

Saknar du någon församling? Du hittar de övriga på kyrkpressen.fi

Se, vi går upp till Jerusalem

Stilla veckan, från palmsöndagen till påskaftonen, är den sista veckan i fastetiden. Under veckan följer vi de sista dagarna i Jesus liv.

Passionsandakter och aktläsning, måndag-onsdag 15-17.4:

- kl. 19 i S:t Jacobs kyrka, Helsingfors
- kl. 19 i Åggelby gamla kyrka, Helsingfors
- kl. 19.30 i Ekenäs kyrka

Passionsandakt on 17.4 kl. 18 i Carlberg i Gammelgård, Esbo

DOMPROSTERIET

AGRICOLA

Högmässor med kyrkkaffe

sö 7.4 kl. 10: Högmässa i Sävträsk kapell
sö 7.4 kl. 13: Högmässa i Pernå kyrka
sö 14.4 kl. 10: Familjemässa i Lappträsk kyrka, Barnklängen och Agricolakören medverkar. Kyrkkaffe med lotteri i Lappträsk församlingshem
sö 14.4 kl. 13: Högmässa i Lovisa kyrka. Agricolakören medverkar

För familjer

tisdagar kl. 9.30: Krubban i Annagården, Andersby och Pernå prästgård
torsdagar kl. 9.30: Krubban i Lovisa församlingshem och Prästgården, Sävträsk

fredagar kl. 9: Krubban i samband med Treffis, Agricolahallen i Forsby
fr 5.4 kl. 9.30: Krubban i Solbacka, Isnäs

fr 12.4 kl. 9.30: Krubban i Tessjö ungdomslokal

fr 12.4 kl. 17-19: Soppa klockan fem, Solbacka i Isnäs

För barn och unga

onsdagar kl. 12: Vardagskyrka i Lovisa församlingshem

torsdagar kl. 14.15: Klubbis i Tikva, Lovisa centrum

torsdagar kl. 18: Klubi kväll i Pernå prästgård

lö 6.4 kl. 10.30: Nappeklubben i Prästgården, Sävträsk

fr 12.4 kl. 18: Ungdomskväll i Tikva, Lovisa centrum

lö 13.4 kl. 10.30: Nappeklubben i Lappträsk församlingshem

För vuxna

tisdagar kl. 11: En euros café i Lovisa församlingshem

torsdagar kl. 8.30: Morgonkaffe i Tikva, Lovisa centrum

fr 5.4 kl. 10: Café Annagården, Andersby
on 10.4 kl. 10: Café Källaren, Lappträsk församlingshems källare

AGRICOLA

Söndag för familjer

Familjemässa i Lappträsk kyrka, söndag 14.4 kl. 10: Barnklängen och Agricolakören medverkar. Kyrkkaffe med lotteri i Lappträsk församlingshem.

on 10.4: Tjejharmoni, Psalmsångskväll i Pernå kyrka kl. 18. Samåkare träffas kl. 16.45 vid Mariagården

fr 12.4 kl. 10: Café Mariagården, Prästgården i Sävträsk

lö 13.4 kl. 10-13: Påskbasar i Lovisa församlingshem. Mat, kaffe och lotteri. Intäkterna till Gemensamt Ansvar insamlingen

må 15.4 kl. 13: Klubin goes senior, Pernå prästgård

Musik

onsdagar kl. 14.15: Barnklängen övar i Lappträsk församlingshem

torsdagar kl. 18: Agricolakören övar i Annagården, Andersby

on 10.4 kl. 18: Psalmsångskväll i Pernå kyrka

Övrig verksamhet

lö 6.4 kl. 17.30: Cellis i Prästgården, Sävträsk

ti 9.4 kl. 18: Bibelstudiegrupp, Lovisa församlingsgård

må 15.4 kl. 14.30: Bisagruppen, Vesperhemmet, Lovisa. Luk 16

ti 16.4 kl. 13: Pensionärsföreningen, Lovisa församlingsgård

Mariagården är tillfälligt ur bruk

BORGÅ

LÖ 6.4

KL. 16: Knattekyrka i Lilla kyrkan, Ståhlberg, Söderström. Bibelutdelning till 6-åringar

KL. 19: Southern gospel-kväll i Domkyrkan, When Faith Steps In. Sångsolister: Camilla Wiksten-Rönnbacka och Markku Pihlaja. Sånggrupperna Southern Five & Los Angeles samt ett gospelband medverkar. Allsång. Musiken leds av Eric-Olof Söderström på piano. Frivillig avgift för programblad till förmån för församlingens flyktingsarbete.

SÖ 7.4

KL. 10: Mässa i Svartbäck-Spjutsunds skärgårds-kyrka. Eisentraut-Söderström, Söderström

VANDA

Pyssla tillsammans

Påskpyssel i Bagarstugan, lördag 13.4 kl. 10-13: Pysseldagen är avsedd för hela familjen och församlingens barnledare och hjälpledare finns på plats. Förutom pysselmaterialet bjuder vi på kaffe, te och saft med smått tilltugg. Välkommen med!

PETRUS

Petruskyrkan, Skogsbacksvägen 15
OBS! Ny post- och besöksadress
www.petrusforsamling.net

Gudstjänster

Högmässa i Munksnäs kyrka: Söndagar kl.10, 7.4 Metsäranta, 14.4 Thylin. Söndagsskola för barnen. Konfirmanderna deltar i gudstjänsten. Kyrkkaffe.

Högmässa i Äggelby gamla kyrka: Söndagar kl. 12, 7.4 Metsäranta, 14.4 Thylin. Kyrkkaffe

Puls-gudstjänst: Söndagar kl. 15.30. 7.4 PhD Peter Payne, "With all your heart". En gudstjänst i nyare stil för alla åldrar. Barnkyrka och CoolKids. Petruskyrkan. Kaffe före. OBS! Ny tid och plats.

Barnfamiljer

Musiklek: I Hagasalen fredagar och i Malms kyrka tisdagar kl. 10. En rolig förmiddag för er med barn 0-5 år. Efteråt kaffe och smörgås!

Barnlägeranmälan: Barn 6-11 år är välkomna på vårt fartfyllda dagläger i Petruskyrkan i Månsas 3-7 juni kl 9 - 16. Mer info och anmälan via hemsidan. Följ Petrus Kidz-gruppen på facebook och hör mer!

Daghemmens påskkyrka kl. 9.30: 10.4 Munksnäs kyrka, 16.4 Malms kyrka, 17.4 Södra Haga kyrka.

Bibel, bön och lovsång

Morgonandakt tisdagar/morgonbön torsdagar kl. 9: Tanke för dagen, bön, lovsång i Petruskyrkan. Medverkande är lärjungaskolan Transform.

Förbön och Tack: ti 9.4 kl. 19. Henrik Perret, Bengt Lassus. Munkshöjdens kyrka. Barnpassning ordnas. Förbönstelefonen öppen ti kl. 12-14, tel. 09-23407171 Välkommen med!

Aktläsning: 15.4-17.4 kl.19 Äggelby gamla kyrka. Lyssna till läsning av evangeliernas beskrivning av Jesu lidande. Resten av Stilla veckans program i följande Kyrkpressen.

Musik och körer

Petrus vokalensemble: onsdagar kl. 18.30. För dig som sjungit i kör tidigare. Peter Hilli. Petruskyrkan.

Lovsångsgruppen: ti 9.4 kl. 18. Kören medverkar på Förbön och Tack. Peter Hilli. Munkshöjdens kyrka.

Passionsmusik i Kottby kyrka: lö 19.4 kl. 15. En eftermiddag med musik och andakt. Orgel, Ahlberg. Sång, Hilli. Andakt, Thylin.

Gemenskap

Dagscafé: ti 9.4 kl. 13. Andakt, litet program och kaffe. Mera info: Bodil Sandell, tel. 050-380 3925. Varannan tisdag. Petruskyrkan.

Månadslunch med andakt: on 10.4 kl. 12.30. Gott sällskap, samtal och andakt. Anmälan senast 8.4 till diakonissan Bodil Sandell 050 380 3925/Gunilla Riska 050 576 8643.

Traditionell kvinnobrunch: lö 13.4 kl.10.30 i Hagasalen. Härlig frukost, gemenskap och gästtalare Elsa Norkko. Anmälan senast 9.4 till kansliet eller britta.lassus@gmail.com/0503271948

Café Torpet

Öppet: må-fre 9-17, Lunch kl. 11-14 vardagar. Köpingsvägen 48

All Day Breakfast på Café Torpet: 6.4 kl. 9.30-13: Njut av en lugn lördagsfrukost då det passar dig. 11,50€

HELSINGFORS PROSTERI

Mässa i Taizéstil: 12.4 och 10.5 i Domkyrkans krypta, Kyrkogatan 18. Varmt välkommen att fira en enkel mässa med Taizésånger, bibeltexter, nattvard och tystnad. Efter mässan dricker vi kvällste tillsammans! Mässan är flerspråkig. OBS! Mässan i april firas i Domkyrkans kapell (östra paviljongen).

I nöd och lust: är en infokväll om kyrklig vigsel 10.4 kl. 18 på Högbergsgatan 10 D, vän. 2. Möjlighet att lyssna på vigselmusik, gå igenom vigselformuläret och provpromenera fram till altaret. Har du frågor? Vi svarar! Hindersprovning från kl. 17.30. Mera info på www.helsingforsforsamlingar.fi.

Lyfta tillsammans: är en samtalsgrupp som riktar sig till dig som är närstående till någon som behöver din vård och omsorg. Kursdatum 25.4, 9.5, 23.5, 6.6, 13.6 kl. 17-19 i Folkhälsanhuset, Mannerheimv. 97. Info och anmälningar senast 18.4 till Maria Hall-Pänttjä 050 3800922 eller maria.hall-panttaja@evl.fi.

Problem i parförhållandet eller familjen: Familjerådgivningen erbjuder helseförsore professionell samtals-hjälp vid problem i parrelationen och i krisituationer. Vi samtalat med dig om frågor som berör parrelationen, familjen och dig. Du kan komma ensam, med din partner eller med andra familjemedlemmar. Samtalen med mottagningssekreterarna och familjerådgivarna kostar inte något och är konfidentiella. Samtalen förutsätter inte att du är medlem i kyrkan. Ring tidsbeställningens nummer 09 2340 2555 vardagar kl. 9-12.

Kampens kapell: öppet vardagar 8-20 och veckoslut samt helgdagar 10-18. Mer info www.helsingforsforsamlingar.fi.

DEUTSCHE GEMEINDE

So 7.4. um 11 Uhr: Gottesdienst (Matti Fischer)

So 14.4. um 11 Uhr: Gottesdienst zum Palmsonntag (Hans-Christian Beutel)

OLAUS PETRI

Lö 6.4 kl 18: Helgsmålsbön. Olli Saari, orgel.

Sö 7.4 kl 11: Högmässa. Stefan Djupsjöbacka och Pilvi Listo-Tervaportti

Må 8.4 kl 17: Musiklek för alla. Sussi Isaksson leder.

Ons 10.4 kl 10: Musiklek för alla. Sussi Isaksson leder.

To 11.4 kl 10: Babyrytmik (0-1 år). Sussi Isaksson leder.

To 11.4 kl 12: Babyrytmik (0-1 år). Sussi Isaksson leder.

Lö 13.4 kl 18: Helgsmålsbön. Santeri Siimes, orgel.

Sö 14.4 kl 11: Familjemässa. Timo Viinikka och Hanna Laakkonen-Yang. Barngrupperna medverkar under ledning av Sussi Isaksson.

Ti 16.4 kl 14: Livsglädje med musik. Madeleine Wickström-Karma leder.

OBS! Ordnas på Silviahemmet, Steniusvägen 4.

MELLERSTA NYLANDS PROSTERI

ESBO

Högmässor:

Sö 7.4. Hagalunds kyrka kl. 12: Camilla Norkko, Malmgren. Kyrkkaffe.

Esbo domkyrka kl. 12.15: Kanckos, Kronlund. Kyrkkaffe i Sockenstugan.

Sö 14.4. Palmsöndagen. Esbo domkyrka kl. 12.15: von Martens, Eva Andersson. Esbo arbis kammarkör, dir.

Timo-Juhani Kyllönen. Kyrkkaffe i Sockenstugan.

Sökö kapell kl. 15: Gudstjänst med små och stora. Terlinden, Malmgren, barnkören Stämsökarna. Kyrkkaffe.

Passionsandakt: on 17.4. Carlberg i Gammelgård kl. 18. Jäntti, Andersson. Servering.

Kvällsmässa: on 17.4. Söndrik kapell kl. 18. von Martens, Tore Ahola. Servering.

Konserter:

Sö 7.4. Esbo domkyrka kl. 19: J.S. Bach: Aus der Tiefen rufe ich Herr zu dir & G. Fauré: Requiem. Kammarkören Nove-

Synnöve af Hällström, sopran, Juho Punkeri, tenor & violin, Veikko Vallinoja, baryton, Seidi Palonen, oboe, Anne Havunen, virginal, Markus Malmgren, orgel, Nina Kronlund, dirigent, m.fl. Fritt intr. & progr. Gemensamt Ansvar-kollekt.

Må 8.4. Esbo domkyrka kl. 19: Gjer-

mund Larsen Trio. Musikalisk magi från fjordarnas land. Fritt intr. Arr. Juurijuhla - RotFest.

Familjeklubbar för föräldrar med småbarn kl. 9.30-11.30: Köklax kapell varje må, Sökö kapell varje ti, Mattby kapell varje to.

Öppen mottagning: varje torsdag kl. 10-12, Esbo sv. förs., Kyrkog. 10. Kom och träffa diakoniarbetaren för samtal.

Församlingslunch: Olars kyrka, svenska sidan, ti 9.4 kl. 12-14. Lunch, kaffe och kärlek i ord och toner - allsång i kärlekens tecken!

Symamsellerna: varje ti kl. 16-19 i Vita huset, Prästgårdsgr. 1.

Samlingar för seniorer & daglediga kl. 13-14.30: Ti 9.4 Träffdax i Köklax kapell. To 11.4 Karabacka kapell. Ti 16.4 Köklax kapell.

GRANKULLA

Fr 5.4 kl. 18.30: Andakt för ungdomar i kyrkan, Daniel Nyberg, Marlen Talus-Puzesh, Heli Peitsalo.

Kl. 18: Ungdomskväll i Klubb 97, Marlen Talus-Puzesh.

Sö 7.4 kl. 12: Högmässa, Ulrik Sandell, Heli Peitsalo. Kaffe i nedre salen.

Ti 9.4 kl. 9.30: Familjelyktan i Sebastos, Yvonne Fransman, Heli Peitsalo.

Kl. 9.30-11: Diakonimottagning och brötdutdelning.

Kl. 13: Sångstund för pensionärer i nedre salen, Barbro Smeds.

Kl. 13.30: Tisdagsträffen i övre salen, Karin Nordberg. Birgitta Boström berättar "Från Helsinge till Vanda - utan att flytta".

Kl. 15: Glad idag - tvåspråkig mentalvårdsgrupp i Sebastos, Catherine Granlund.

Kl. 18: Graziakören i övre brasrummet, Heli Peitsalo.

On 10.4 kl. 13.30: Kyrkosyfoöreningen i övre brasrummet.

Kl. 15.30-17.30: Tvåspråkig närstående-vårdarträff i Sebastos, Karin Nordberg. Psykolog Jorma Falkenberg och psykiatriska sjukskötaren Camilla Tarilo.

To 11.4 kl. 10-11: Lovsångs- och förbönsggrupp i övre brasrummet, Catherine Granlund.

Lö 13.4 kl. 13: Pilgrimsvandring. Start efter inledande andakt i Grankulla kyrka kl. 13. Tillbaka i Grankulla är vi senast kl. 20. Förhandsanmälan till daniel.nyberg@evl.fi eller 050 461 9207 senast 12.4 kl. 12. Meddela eventuella mat- eller övriga allergier i samband med anmälan.

Sö 14.4 kl. 12: Högmässa, Daniel Nyberg, Barbro Smeds. Klarinettensamble Granetti medverkar. Kyrkkaffe i övre salen.

Kl. 12: Söndagsskola i Klubb 97, Pippi Collander och Märta Backman. Tema: Glad Påsk, vi bakar!

Ti 16.4 kl. 9.30-11: Diakonimottagning och brötdutdelning.

Kl. 15: Glad idag - tvåspråkig mentalvårdsgrupp i Sebastos, Catherine Granlund.

Kl. 18: Graziakören i övre brasrummet, Heli Peitsalo.

Kl. 18.30: Konsert i Grankulla kyrka. Valkea Ensemble. Musik av A. Vivaldi. Fritt inträde, programblad 10€ till förmån för Röda Korset.

On 17.4 kl. 18.30: Meditativ andakt med taizésånger i kyrkan (sångövning kl.18). Arla Nykvist, Daniel Nyberg, Heli Peitsalo.

Kl. 10-12: Påskbasar utanför södra S-market. Grankulla svenska Kyrkosyfoörening säljer bakverk (sött och salt) och har lotteri.

Församlingsretreat 26-28.4.2019 på Snoan i Lappvik, Hangö: Som retreatledare fungerar Kent Danielsson. Tema: Att återvända till sitt hjärta - en daglig praxis. Pris 80 €/ församlingsmedlem och 160 €/andra. Anmälan före 12.4 till församlingens kansli tfn 050 500 7000 eller Arla Nykvist, tfn 040 502 9756.

Barnläger på Sjömansro i Hangö 3-6.6.2019 för åk 1-6: Pris 80€ Elektronisk anmälan via grankullafoersamling.se

KYRKSLÄTT

Jordens framtid - och vår?

Temakväll i församlingshemmet med Finska Missionsällskapet, torsdag 11.4 kl. 18-20: Maria Westerling håller en temaföreläsning om arbetet för framtiden i bl.a. Nepal. Närproducerad sallad med bröd och kaffe/te serveras för en frivillig avgift.

ling.fi/barnlager eller tfn 050-511 0508, nina.soderlund@evl.fi. Vid anmälingen behöver vi veta, barnets namn, adress, ålder, dieter, allergier samt vårdnadshavarens kontaktuppgifter. Mer info: 050 301 7467, Marlen "Maami" Talus-Puzesh.

KYRKSLÄTT

Fr 5.4 kl. 9-10: Frukost (0,50€/person) i Veikkola församlingshem och Masaby kyrka.

Fr 5.4 kl. 13-15: Effa på Hörnan för åk 3-4.

Sö 7.4 kl. 12: Högmässa i Kyrkslätt kyrka. Lovén, Joki

Må 8.4 kl. 10-13: Måndagsgruppen i församlingshemmet, sal 7.

Må 8.4 kl. 13.30-15: Seniorgruppen på Mikaeligården, Doktorsstigen 5.

Må 8.4 kl. 17.30-19.30: Kaveriklubi för utvecklingsstörda vuxna samlas varannan vecka. Mera info jenny.airaksinen@evl.fi

Ti 9.4 kl. 10-13: Tisdagsgruppen på Grandalavägen 2, Prästängan.

Ti 9.4 kl. 13-17: Påskpyssel för alla åldrar på Hörnan. Välkomna.

On 10.4 kl. 15-17: BC på Hörnan för åk 7 och uppåt.

To 11.4 kl. 10-12: Knatterytmi på Hörnan.

To 11.4 kl. 15-17: MC på Hörnan för åk 5-6.

To 11.4 kl. 18-20: "Jordens framtid - och vår?" Temakväll i församlingshemmet med Finska Missionssällskapet. Maria Westerling håller en temaföreläsning om arbetet för framtiden i bl.a. Nepal. Närproducerad sallad med bröd och kaffe/te serveras för en frivillig avgift.

To 11.4 kl. 17-20: Ungdomskväll 15+ på Hörnan. Fri samvaro, diskussioner, kvällsbit och andakt.

Fr 12.4 kl. 9-10: Frukost (0,50€/person) i Veikkola församlingshem och Masaby kyrka.

Fr 12.4 kl. 13-15: Effa på Hörnan för åk 3-4.

Lö 13.4 kl. 12-16: Slöjdgruppen träffas varannan lördag, udda veckor i "Reguel Bengtströms smedja". Kom med och slöjda eller måla på trä.

Sö 14.4 kl. 12: Palmsöndagens familjemässa i Kyrkslätt kyrka. Rönnberg, Joki.

Må 15.4 kl. 10-13: Måndagsgruppen möts måndagar i församlingshemmet, sal 7.

Må 15.4 kl. 9-11: Påskvandringar för familjer och barn i Kyrkslätt kyrka mellan kl. 9 och 11. Grupper bokar tid med Ela 050-432 9321.

Må 15.4 kl. 18.30: Sång och bön i koret i Kyrkslätt kyrka med Lars-Henrik Höglund.

Ti 16.4 kl. 10-13: Tisdagsgruppen på Grandalavägen 2, Prästängan.

Kyrkoherdeämbetet: öppet må-to kl. 9-15. Fredagar stängt. Tel. (09) 8050 8292.

Epost: kyrkslatts.svenska.forsamling@evl.fi. www.kyrkslattsforsamlingar.fi

TAMMERFORS

Sön 7.4 kl. 11: Gudstjänst i SvH, Markus Syrjätie, Paula Sirén, Juhani Heikkilä fiol

Tis 9.4 kl. 10-12: Mammor, pappor och barn i SvH

Tis 9.4 kl. 13.15-15.15: Tisdagsklubben i SvH

Ons 10.4 kl. 13: Onsdagskaffe i SvH, Sara Torvalds "En minoritet i minoriteten- både finlandssvensk och katolik"

Tors 11.4 kl. 14: Torsdagens sångcafé med temat "Sånger om blommor och blad" i SvH, Paula Sirén

Sön 14.4 kl. 11: Palmsöndagens högmässa i SvH, Kim Rantala, Anna Arola, kyrkkaffe

Tis 16.4 OBS! Ingen Mammis-Stilla veckan

Tis 16.4 OBS! Ingen Tisdagsklubb-Stilla veckan

Ons 17.4 OBS! Inget Onsdagskaffe-Stilla veckan

Ons 17.4 kl. 18.30: A-män bastukväll i Ilkko, skjuts kl. 18 från Gamla kyrkan

VANDA

FR 5.4 kl. 14: Veckomässa, Folkhälsanhuset, Vallmov. 28, A. Paavola, A. Ekberg

SÖ 7.4 kl. 10: Högmässa, Helsing kyrka S:t Lars, Kyrkov. 45, M. Fagerudd, A. Ekberg

SÖ 7.4 kl. 12: Mässa i Taizéanda, Virta-kyrkan/Kuohu-salen, huvudingång/ramp och P-plats Råtorpsv. 8, ingång/P-plats Gillerbågen. M. Fagerudd, A. Ekberg

ON 10.4 kl. 14.15: De vackraste andliga sångerna med Anders, Folkhälsanhuset, Vallmov. 28

ON 10.4 kl. 18: Missionskväll, Bagarstugan, Kurirv. 1. Den kristna persiska satellit-tv-kanalen SAT-7 presenteras av regissör Mikael Tunér. Andakt, kvällste och samvaro. Kaj Andersson.

LÖ 13.4 kl. 10-13: Påskpyssel i Bagarstugan. Pysseldagen är avsedd för hela familjen och församlingens barnledare och hjälpledare finns på plats. Förutom pysselmaterialiet bjuder vi på kaffe, te och saft med smätt tilltugg. Välkommen med!

SÖ 14.4 kl. 10: Familjemässa, Helsing kyrka S:t Lars. Ta påskliljor med till högmässan. De välsignas och delas ut av frivilliga som besöker församlingsbor i vårdhem och på anstalter. A. Paavola, A. Ekberg.

SÖ 14.4 kl. 14: Mässa i Taizéanda i Virta-kyrkan/kyrkosalen. A. Paavola, A. Ekberg. OBS! Tiden och platsen.

TI 16.4 kl. 12.30: S:t Martins diakoni- och pensionärskrets, Virta-kyrkan/Kuohusalen

ON 17.4 kl. 14: Dickursbykretsen, Folkhälsanhuset

ON 17.4: Dopdagen firas i församlingarna i Vanda sö 5.5.2019 klo 14 - 16. Barn äldre än 14 år och vuxna måste först delta i skriftskola. Efter dopet bjuder församlingen på dopkaffe med tårta till max. 15 gäster i Bagarstugan. Reservera tid i Helsing kyrka S:t Lars eller S:t Lars kapell och kontakta Vanda svenska församlings doppräst anu.paavola@evl.fi.

TAMMERFORS

"En minoritet i minoriteten"

Onsdagskaffe i Svenska hemmet 10.4 kl. 13:

Sara Torvalds "En minoritet i minoriteten- både finlandssvensk och katolik".

EKENÄS

Stillhet och eftertanke

Stenmässa i Ekenäs kyrka, söndag 7.4 kl. 18: Stillhetens, eftertankens, bönen och gemenskapens gudstjänst med nattvard. Lindström, Aittola.

fi, tel. 050 544 2671 senast 17.4. Mera info: <https://www.kastepaiva.fi/2>

Barnverksamhet (förhandsanmälan) Musiklek & babyrytmik: musikpedagog Heidi Åberg må 8.4, 15.4.

Babyrytmik: 0-2 åringar kl.10.15-11. Musiklek: 3-5 åringar kl. 11-11.45, (hålls i samarbete med församlingens dagklubb).

Virtatalo/Kuohu, Råtorpsv. 8 **Dagklubb:** för barn i 2,5-6 års åldern alla vardagar utom on. Klubbtrymmet i Myrbacka, Strömfårav. 13

Pysselcafé: för barn i åk 3-6, ti och on kl. 13-17. Klubbtrymmet i Myrbacka

RASEBORGS PROSTERI

EKENÄSNEJDES SVENSKA

Fr 5.4:

- **Kl. 19 Jubilate Deo:** Ekenäs kyrka. Oratoriekören i H:fors, dir. J. Sivén, Wegelius Sinfonietta o. solister framför D. Forrest: Jubilate Deo o. A. Vivaldi: Magnificat. Fritt inträde, program 15€.

Sö 7.4:

- **Kl. 10 Högmässa:** Ekenäs kyrka. Lindström, Storbacka.

- **Kl. 12 Högmässa:** Bromarvs kyrka. Westerholm, Aittola.

- **Kl. 18 Stenmässa:** Ekenäs kyrka. Stillhetens, eftertankens, bönen och gemenskapens gudstjänst m. nattvard. Lindström, Aittola.

Sö 14.4:

- **Kl. 10 Högmässa med hjälpledarsignelse:** Ekenäs kyrka. Cleve, Nygård.

- **Kl. 10 Högmässa:** Tenala kyrka, Westerholm, Aittola.

- **Kl. 12 Högmässa:** Snappertuna kyrka, Yliportimo, Nygård.

Må 15.4:

- **Kl. 19.30 Andakt:** Ekenäs kyrka, Cleve, Storbacka.

Ti 16.4:

- **Kl. 19.30 Andakt:** Ekenäs kyrka, Cleve, Storbacka.

On 17.4:

- **Kl. 19.30 Andakt:** Ekenäs kyrka, Cleve, Storbacka.

Info: www.ekenasnejdensforsamling.fi

INGÅ

Lö 6.4:

- **kl. 18.30-20.30 Lohjan rauhanyhdistys - tvåspråkigt tillfälle, öppet för alla:** Ingå kyrka.

Må 8.4:

- **kl. 15.00-19.00 Måndagsöppet:** Ungdomshuset. Ahlfors.

- **kl. 18.30 Bibelgrupp:** Prästgården. Hellsten.

Ons 10.4:

- **kl. 12.00-15.00 Anmälingstillfälle till barnens tvåspråkiga tältläger i Rövass i juli:** Läger 1 (åk 1-2) tel. 050-498 9162/ Lotta; läger 2 (åk 3-4) tel. 050-440 6904/Dennis och läger 3 (åk 5-6) tel 050-470 3307/Janne.

- **kl. 14.00 Missionsstyföreningen:** Prästgården. Björklöf.

To 11.4:

- **kl. 9.30-12.00 Familjecafé:** Församlingshemmets bottenvåning. Nylund, Sköld-Övarnström.

Fre 12.4:

- **kl. 18.00 israelisk dans:** Ingå kyrka/ Församlingshemmets bottenvåning. Unnerus.

Sö 14.4:

- **kl. 10.00 Tvåspråkig högmässa:** Ingå kyrka. Sjöblom, Gustafsson Burgmann.

- **kl. 16.00 Konsert Pergolesi, Stabat Mater m.fl.:** Ingå kyrka. Katri Paukunen, sopran, Malin Dörögrip, mezzosopran, Gaudete, Guldanten, Instrumentensemble, dir. Marianne Gustafsson Burgmann. Fritt inträde, programblad 5 €.

Må 15.4:

- **kl. 15.00-19.00 Måndagsöppet:** Ungdomshuset. Ahlfors.

Ons 17.4:

- **kl. 9.15 Barnens påskkyrka:** Ingå kyrka. Hellsten, Gustafsson Burgmann, Nylund.

Mera information: www.ingaforsamling.fi

KARIS-POJO

Högmässa med konfirmation sö 7.3

kl. 10: i S:ta Katarina kyrka i Karis.

Högmässa sö 7.3

kl. 12: i S:ta Maria kyrka i Pojo.

Kvällsmässa med Taizé-sånger to 11.4

kl. 18: i S:t Olofs kapell.

Högmässa sö 14.4

kl. 10: i S:ta Katarina kyrka i Karis.

kl. 12: i S:ta Maria kyrka i Pojo.

Mera info: www.karis-pojoforsamling.fi

ESBO STIFT

LOJO

sö 14.4 kl. 12: Familjegudstjänst i Virkby kyrka. Mat, kyrktaxi.

ti 16.4 kl. 13.30: Nattvard i stilla veckan och svenska kretsen i Virkby kyrka. Kyrktaxi.

Familjeklubb: onsdagar och fredagar kl. 9-11 i Virkby kyrka

Dagklubb för 3-5 -åringar: tisdagar och torsdagar kl 9-12 i Virkby kyrka

Handarbetscafé: tisdagar kl 17.30-20 i Virkby kyrka

Närmare info/anmäling till dagklubben: www.lohjanseurakunta.fi, svensk verksamhet

Beställning av taxi: till söndags gudstjänst skall beställas på fredag och till svenska kretsen på måndag. Tfn 040 500 96 35. Taxin kostar 5,00€ tur och retur.

RADIO & TV

Andrum kl. 6.54

(med repris 9.10)

Fredag 5.4 Katarina Gäddnäs, Finström
Måndag 8.4 Markku Salminen, Helsingfors
Tisdag 9.4 Marith Leppäkari-Lindberg, Kustö
Onsdag 10.4 Johanna Boholm-Saarinen, Jomala
Torsdag 11.4 Tua Backman, Nykarleby
Fredag 12.4 Hilka Olkinuora
Måndag 15.4 Gunnel M. Helander, Hangö
Tisdag 16.4 Gunnel M. Helander, Hangö
Onsdag 17.4 Gunnel M. Helander, Hangö
Torsdag 18.4 Gunnel M. Helander, Hangö.

Aftonandakt kl. 19.15

Fredag 5.4 Jockum Krokfors, Jakobstad
Lördag 6.4 18.03 Ett ord inför helgen
Söndag 7.4 Lidandets söndag. Textläsare: Anna Edgren och Hedvig Långbacka..
Måndag 8.4 Gustav Björkstrand, Åbo
Tisdag 9.4 Gustav Björkstrand, Åbo
Onsdag 10.4 Gustav Björkstrand, Åbo
Torsdag 11.4 Gustav Björkstrand, Åbo
Fredag 12.4 Gustav Björkstrand, Åbo
Lördag 13.4 18.03 Ett ord inför helgen
Söndag 14.4 Årans konung på förnedringens väg. Textläsare: Sofia och Henrik Böckelman.
Måndag 15.4 John Vikström, Åbo
Tisdag 16.4 John Vikström, Åbo
Onsdag 17.4 John Vikström, Åbo
Torsdag 18.4 John Vikström, Åbo.

Gudstjänst kl. 13.03

Söndag 7.4 Gloria Dei-mässa från Evangeliska Centret i 7.4 Vasa. Predikant: Tomas Klemets. Liturg: Albert Häggblom. Pianist: Niklas Lindvik. Kompgrupp: Jonathan Stenlund och Hannes Backlund. Ungdomskören Evangelicum, dirigenter Niklas Lindvik och Henrica Lillsjö.

Söndag 14.4 Gudstjänst med Malax församling. Predikant: Tomi Tornberg.

Annonsera i

www.kyrkpressen.fi

MED FINKÄNSLIG SAKKÄNNEDOM FRÅN ÅR 1945

BEGRAVNINGSBYRÅ
ARMAS BORG & Co Ab

Annegatan 12 00120 HELSINGFORS Tel 612 9890
www.arnasborg.fi Jour 0400 977 000

Vems är
framtiden
och hoppet?

En dag om mission och internationellt ansvar
Lördagen den 11 maj 2019
Petruskyrkan,
Skogsbäcksvägen 15, Helsingfors

Brunch med inslag från världen – Workshoppar för alla smaker – Samtal i soffan:
160 år av hopp – Födelsedagsfest: Finska Missionssällskapet 160 år – Café 160

Medverkande: Happiness Gefi (Tanzania), Rolf Steffansson, Pia Kummel-Myrskog,
Ann-Katrin Store, Christina och Andrey Heikkilä, Daniel Björk m.fl.

Anmälan för maten senast 3.5 till tfn 09 2340 7100 eller petrus.fors@evl.fi
Pris: 20€/vuxen och 10€/studierande och barn

Se hela programmet på www.missionsfesten.fi

Vi hjälper i sorgen.

JOUR
DYGNET RUNT
050 347 1555

HELSINGFORS
BERGHÄLL 010 76 66500
FORUM 010 76 66620
MALM 010 76 66630
ÖSTRA CENTRUM 010 76 66590
TÖLÖ 010 76 66530
ESBO
ALBERGA 010 76 66610
ESBOVIKEN 010 76 66640
HAGALUND 010 76 66570

VANDA
DICKURSBY 010 76 66560
MYRBACKA 010 76 66600
HYVINGE 010 76 66580
KERVO 010 76 66550

Samtalspris 0,0835 €/
samtal + 0,1209 €/min

hok-elannonhautauspalvelu.fi hok-elannonlakipalvelu.fi

HOK-ELANTOS
BEGRAVNINGSTJÄNST

KUNGÖRELSE

I **Sibbo svenska församling** förrättas **val av kyrkoherde** 02.06 2019. En förteckning över de röstberättigade är framlagd till påseende för församlingens medlemmar onsdagen den 10.04 2019 kl. 10.00 – 14.00 och torsdagen den 11.04 2019 kl. 15.00 – 19.00 på församlingens pastorsexpedition, adress: Stora byvägen 1, Sibbo.

I förteckningen över de röstberättigade har alla medlemmar som senast 02.06 2019 fyller 18 år och som senast 23.03 2019 registrerats som närvarande medlemmar i församlingen antecknats som röstberättigade. (Observera, att åldersgränsen i detta val är 18 år, till skillnad från ett val av bl.a. församlingensråd, i vilket 16 år fyllda får rösta.)

Den som anser att han eller hon obehörigen utelämnats ur förteckningen över de röstberättigade eller att en anteckning om honom eller henne i förteckningen är oriktig får yrka på rättelse.

Rättelseyrkandet ska framställas skriftligt och senast 26.04 2019 före kl. 16.00 inlämnas till församlingens pastorsexpedition, adress: Sibbo svenska församling, Stora byvägen 1, 04130 Sibbo. Valnämnden behandlar eventuella rättelseyrkanden vid sammanträde 26.04 2019.

Sibbo, den 29.03 2019

Valnämnden i Sibbo svenska församling

Fjalar Lundell, ordförande

Sibbo svenska församling

Vad varje nära anhörig borde veta?

Fritt informationspaket samt kostnadskalkyl hos oss

ESBO BEGRAVNINGSBYRÅ

Esbo centrum | Esboplatsen 7

Tel (09) 7002 4828 | info@espoonhautaustoimisto.fi

www.espoonhautaust.fi

Blomsteraffär
Begravningsbyrå **Fant** Interflora -
tjänster från oss

Centrumvägen 3, Smedsby
Öppet må-fr 9.00 - 18.00
lö 9.00 - 14.00
Självtjänsten öppen till
kl. 21 alla dagar

Påskblommor från oss!

Blombutiken: 06-322 2544
Begravningsbyrån 06-322 2744, 050 313 8142
www.begravningsbyrafant.fi begravningsbyrafant@netikka.fi

NOCTURNE
BEGRAVNINGSBYRÅ

Ekonomiegatan 1
AX-221 00 MARIEHAMN
info@nocturne.ax
www.nocturne.ax

Omtanke. Omsorg. 24 timmar. +358 18 192 07

BEGRAVNINGSBYRÅ HAUTAUSTOIMISTO
WERTHMANN

Fullständig begravningservice sedan 1912

KARIS
Köpmansg. 18, 044 509 1817

EKENÄS
Gustav Wasas g. 14, 044 509 1818

HANGÖ
Bulevarden 9, 044 509 1819

INGÅ, SJUNDEÅ
044 509 1817

DEJOUR 24 h 0400 473 391

Vi bad teologen Patrik Hagman läsa igenom partiernas valprogram. Vilket parti skulle Jesus ha röstat på? Hagman upptäckte att vänstern och högern gjort comeback och att de konservativa värderingarna kommit bort.

TEXT OCH FOTO: **SOFIA TORVALDS**
ILLUSTRATION: **MALIN AHO**

”Det finns ingen konservativ röst”

När Patrik Hagman studerade statsvetenskap i slutet av 90-talet gick han igenom alla partiers valprogram och kom till att det var svårt att skilja dem åt. Alla ville så gärna nå alla.

Idag är han docent i politisk teologi och märker att läget ser helt annorlunda ut.

– På 90-talet hette det att det gamla – socialdemokraterna försöker nå arbetarklassen och Centern landsbygdsbefolkningen – är historia. Men nu är det väldigt tydligt att det här har förändrats.

När han läser igenom valprogrammen märker han att Centern talar nästan bara om landsbygd.

– Och De gröna nischer in sig på liberala universitetsmänniskor. Det är dem de vill nå, de vill inte flirta med andra. För Sannfinländarna är inget annat viktigt än att nå dem som hatar invandrare. De pratar inte om någonting annat.

Om man tog bort partinamnen skulle det vara mycket lätt att ordna in partierna på en vänster–högerskala, menar Hagman.

– Det är intressant därför att många i västvärlden talar om att höger–vänsterskalan är föråldrad.

I Sverige pratar man mycket om GAL-TAN, en politisk indelningsdimension för värderingar och partier. GAL finns i skalans ena ändå och står för Grön, Alternativ och Libertariansk. TAN står för Traditionell, Auktoriitär och Nationalistisk.

– Det finns inget sådant här. De gröna har ju en GAL-profil, men ingen annan plockar upp den. Och det finns ingen konservativ röst. Inte ens Kristdemokraterna spelar särskilt mycket på direkt konservativ ideologi. Det finns exempelvis inga hänvisningar till nationen, traditionella värden och gemenskaper.

Varför blev det så?

Hagman tror att orsaken till att partierna ni-

schat in sig så tydligt på en vänster–högerskala handlar om den information de får bland annat via sociala medier.

– De kan rikta sin marknadsföring väldigt exakt till de grupper där de vet att det finns röster att vinna. Men samtidigt vet de att om de säger något till det andra gänget kommer det att driva bort folk. Det här ser vi hos alla utom SFP och socialdemokraterna, som måste försöka nå så brett som möjligt.

Han påminner om att de partiprogram som går att hitta på partiernas nätsidor riktar sig till en smal publik – vem av oss brukar egentligen gå in på webben och läsa ett valprogram innan vi bestämmer oss för vilket parti som ska få vår röst?

– Men jag tror också att kandidaterna använder sig av det här materialet i sina kampanjer.

Hittar du kristna värderingar här? Eller så kallade kristna värderingar?

– Man kan hitta någon sorts kristna värderingar hos alla – kanske med undantag av Sann-

Patrik Hagman har läst valprogram och hittar ingen egentlig kristen röst – men däremot röster på höger–vänsterskalan.

finländarna, som genomgått en drastisk förändring sedan Soinis tid. I det här programmet är Sannfinländarna tydligt alt–högerenligt amerikansk modell: staten ska vara liten och tonen mot invandrare är hård. Det finns inget av Soinis ”tillbaka till välfärdsstaten” kvar.

De andra partierna kan kanske sägas syssla med kristna värderingar, men av helt olika sort. De gröna slår vakt om miljön – förvaltar skapelsen. Vänsterpartiet och SDP kämpar mot fattigdom och utslagning, det kan sägas vara en kristen dygd. Kristdemokraternas prat om familjen kan tolkas som en kristen värdering.

– Men vad gäller tonfallet är det mest religiösa programmet utan vidare Samlingspartiets. ”Vi tror på Finland och vi tror på finländarna! Finländarna förtjänar mer hopp och tro inför framtiden.” Det är lite väckelsepredikan över det. Men det är ju tydligt att det inte handlar om någon kristen religion.

Han menar att den konservativt lagda person som läser det tidigare konservativa Sam-

lingspartiets valprogram antagligen blir be-
sviken.

– Det finns inget annat än ren nyliberalism
i programmet. Det är bara skattesänkningar,
avreglering, ”den som vill ska få göra” – det
är budskapet. Det är långt från någonting jag
skulle kalla ideologiskt konservativt.

SFP har det speciella dilemmat att partiet
egentligen har bara en fråga att locka väljare
med – språkfrågan.

**»Höjda skatter för hög-
inkomsttagare, flygskatt.
Det vågar ingen annan
säga.«**

– Så de är extremt vaga och tar inte ställning
för något som kan reta någon. Men de är ju li-
berala i sociala och moraliska frågor, och po-
sitiva till invandrare.

Vem betalar för julklappslistan?

Alla partier utom Sannfinländarna lyfter fram
klimatförändringen som den stora utmaning-
en. Men vad gäller åtgärder och ambitions-
nivå finns det tydliga skillnader.

– Västerförbundet och De gröna är klart
mest ambitiösa. Men De gröna är svagare
när det kommer till det konkreta. De riktar
sig precis till sådana som jag – universitets-
människor. De vill stoppa klimatförändring-
en och höja utbildningen och införa basin-
komst. Det är sådana saker jag tycker är vik-
tiga. Men när jag läser vad de vill göra är det
en ren julklappslista. De säger inget om hur
allt ska finansieras.

Det gör däremot Vänsterförbundet.

– Höjda skatter för höginkomsttagare,
flygskatt. Det vågar ingen annan säga.

**Om det nu skulle finnas en hypotetisk,
kristen person, en riktig Jesus-följare som
vill dela sitt bröd med andra. Vad skul-
le den personen hitta i de här program-**

men som kunde väcka genklang i själen?

– Jag tror nog inte att det någonstans ... sä-
ger Hagman och bläddrar i valprogrammen.

– För Jesus skulle allt det här vara ”kejsaren”.
”Ge kejsaren det som tillhör kejsaren.” Vän-
sterförbundets program lyfter ju fram samhäl-
lets orättvisor. Om man kopplar ihop det med
forskning som visar att klyftor i samhället le-
der till att alla mår sämre kan man kanske sä-
ga att här finns viktiga saker att lyfta fram ur
kristen synvinkel.

Han påpekar att det finns en cynisk grund-
ton i vårt samhälle där alla är införstådda med
att partierna inte tänker göra allt som står skri-
vet i programmen. Och det är en del av pro-
blemet.

– Vårt politiska system funkar inte jättebra
– varken enligt moraliska idéer som ärlighet
och rättvisa eller enligt idéer om hur demo-
krati ska fungera. De som sitter på kunskap
om väljarbeteende styr väldigt mycket. Än-
då är det säkert bättre i Finland än på många
andra ställen.

Ge makten tillbaka till de fattiga

Människor i Finland står i brödköer, i alla väder och med kryckor, i rullstolar och med barnvagnar. – Det gör man ju inte om man inte har ett behov av det, säger Sonja Hellman som skrivit en bok om matudelning.

TEXT OCH FOTO: **ULRIKA HANSSON**

Under en månad jobbade Sonja Hellman med matudelning i Kvarnbäcken i Helsingfors, för att kunna dokumentera hur det går till i praktiken.

– Det köade kring 700 personer varje dag i Kvarnbäcken.

– Pensionärer är en stor grupp, och barn såg jag också varje dag. De var inte så många men de fanns där. Vissa låg i vagnen, andra höll mamma i handen.

De som jobbat länge med matudelning säger att skalan av människor som köar har blivit betydligt bredare. Sonja Hellman såg också alla typer av människor, unga, gamla, människor med olika etnicitet, människor med funktionsnedsättningar och så vidare.

Sina erfarenheter och intervjuer med dem som köar och dem som jobbar med utdelningen har Sonja Hellman gett ut i bokform: *Bäst före-datum – ett tidsdokument*.

– Jag har börjat genomskåda hur allting är uppbyggt. Det finns Folkpensionsanstalten och människor som lever på bidrag. Man får utkomststöd, bostadsstöd och alla möjliga andra stöd, men det systemet är uppbyggt så att du inte får ha några andra pengar på ditt konto, då drar de bort något från bidragen. Om du har lite så blir du oftast av med ännu mera, så du blir ännu fattigare. De här människorna kommer inte ur fattigdomen om inte något radikalt händer.

Hon tycker det skulle vara avgörande att ge tillbaka lite av värdigheten till dem som har minst.

– Låt människor ha en liten summa utöver bidragen så att de får känna att de har makt över sitt bankkonto och har något de reglerar över.

Till alla dem som påstår att var och en är sin egen lyckas smed har hon ett budskap:

– Gå ut och umgås med de här människorna en vecka! Sedan kan man uttala sig. Eller följ med någon som ständigt är kund på FPA och se hur pengar kommer och inte kommer in.

– Att staten alltid fångar upp dem som har det svårast – det tror jag inte på längre.

Hon konstaterar att man ska vara stark både psykiskt och fysiskt för att orka stå i brödköer. Många som köar har svårigheter att röra sig på grund av något handikapp, vädret kan vara uselt och i exempelvis Kvarnbäcken, där ett kölappsystem inte skulle fungera på grund av den stora folkmängden, ställer människor sig i kö två timmar innan utdelningen börjar.

Enorma mängder mat

Sonja Hellman återkommer i sin bok till sin förvåning över hur mycket mat som doneras till mathjälp: ”Vi fyller lådor med mer än tusen burkar fetost med rödpeppar och chili”, skriver hon. Eller: ”I rasande takt öppnar vi omkring 5 000 lådor med emmentaler matgrädde.”

– Det råder ingen brist i det här landet.

Hon tillägger att mathjälpen nu har fått konkurrens om donationerna, dels av butiker som säljer varor som håller på att gå ut till kraftigt nedsatt pris, dels restauranger som bygger meny utifrån matsvinn.

I boken skriver hon: ”Att det finns ett matsvinn som kan ges till hungriga människor är

Sonja Hellman valde att jobba en månad med mathjälp för att ta reda på hur allt går till i praktiken.

bra. Men matsvinn som fenomen och hungriga människor i brödkö är inte bra.”

Som medmänniska kan man stöda och vara närvarande, konstaterar hon, men att komma åt de strukturella problemen bakom både överflöd och fattigdom är svårt.

– Vad jag som enskild människa skulle kunna göra åt det, det vet jag faktiskt inte. Politikerna har ett ansvar för att de som har det sämst ska få det lite bättre. Men jag har sett ganska lite av det här i valdebatterna nu inför riksdagsvalet.

»Att staten alltid fångar upp dem som har det svårast – det tror jag inte på längre.«

fors, Vanda, Esbo och Vasa. Bakom de flesta av dessa står någon typ av kyrklig organisation, direkt eller indirekt.

– Det är kyrkliga instanser som håller igång det här. Hur skulle det se ut i dag utan den här samhällsinsatsen? Jag lyfter på hatten för att det finns så många goda människor inom kyrkliga samfund som ställer upp för sina medmänniskor. Och hjälpen ges oavsett vem du är.

Arbetslöshet drabbade henne själv

Sonja Hellman har jobbat som journalist på Hufvudstadsbladet. Under tiden som hon var skrivledig för sitt bokprojekt blev hon en av många som drabbades när man samarbetsförhandlade på Hufvudstadsbladet. Hon skriver: "När de två cheferna skjuter pappret över bordet till mig för att jag ska underteckna grips jag av panik. Jag vill inte. Jag vill kasta mig på golvet och skrika och bönfälla dem att ta tillbaka beslutet."

– Det var väldigt ångestladdat. Eftersom jag jobbade med boken samtidigt var det lätt att blanda ihop koncepten och jag tänkte: Kommer jag nu att bli en som står i brödkö? Men så var det ju inte på riktigt.

Hon var tvungen att ta en paus i skrivprocessen.

– Jag kunde inte koncentrera mig, jag tappade fokus på något sätt. Det tog några månader innan jag kom igen.

Hon saknade möten ansikte mot ansikte i myndighetskontakten under sin arbetslöshet.

– Jag fick aldrig träffa någon, jag fick knappt tag i någon per telefon och jag kunde inte ringa någon och berätta om min situation. Ingen var intresserad. Man är en siffra i ett system.

Hennes skrivprojekt har ökat hennes förståelse för andra.

– Jag har fått mera medkänsla. Jag förstår mycket bättre nu hur människor har det, och så förstår jag samtidigt hur omedveten jag var tidigare.

Ytterligare ett strukturellt problem är att de som i praktiken jobbar med matudelning bland annat är frivilliga eller sådana som gör någon form av arbetsträning.

– De som inte har ett jobb eller har svårt att få ett jobb ska ta hand om dem som är utan pengar. Man håller igång hela den här apparaten på sidan av allt det vi andra sysslar med. Det här är det ingen som pratar om.

Kom som du är

Sonja Hellman skriver om mathjälp i Helsing-

KOLUMN

Jaså, ni har en sådan fest!

VI SAMLAS i skolans auditorium en helt vanlig torsdag förmiddag, elever, lärare och en handfull föräldrar. Där framme står ettorna, däribland min son, klädda i kronor och mantlar, slöjor och sammet. Svärden blänker och på tronen sitter den respektingivande Xerxes den store, kung över Persien. Skådespelet som strax ska dra igång handlar om den judiska högtiden Purim, som jag snabbt har googlat på min telefon när jag skyndade mot skolan.

"Just i dag, överallt i världen där det finns judar, firas dagen Purim", förklarar läraren. Och för mig blir det genast stort och berörande. En högtid som förenar människor i helt olika delar av världen, och som vi som sitter där i auditoriet i Södra Haga försöker lära oss mer om: festmåltider som äts och barn som klär ut sig till kungar och drottningar och ropar "Buuu!" när de hör namnet Haman.

»Högtider har en tendens att dölja blod och dramatik.«

ENLIGT GAMLA testamentet gifter sig Xerxes med judinnan Ester. En general, Haman, anser att han inte blir visad den respekt han förtjänar av judarna och bestämmer sig för att utrota alla judar i riket. Han drar lott om vilken dag det ska ske, "pur" betyder lott. Ester vädjar till Xerxes att rädda "hennes" folk, och så blir det. Haman hängs, judarna får försvara sig mot sina fiender och klarar sig, dock efter häftiga strider och många tiotusentals döda perser. Högtider har en tendens att visa upp blod och dramatik om man går till ursprunget. Som tur är får vi åskådare en lightversion den här gången. Haman förs fridfullt bort för att fängslas.

Alla klasserna i Hoplaxskolan kommer under våren att visa något skådespel som förklarar högtider och fester inom olika religioner. Och visst är det väl så här vi måste jobba för att väcka fascination och förståelse för det som är främmande! Jaså ni har en sådan fest! Kul! Varför klär ni ut er på det där viset?

Sist sjunger barnen, frimodigt och vackert, "Hevenu shalom alechem", det är Guds fred jag vill ge dig.

Ulrika Hansson är redaktör på Kyrkpressen.

STALLHAGEN

Stallhagen är ett mikrobryggeri på Åland som har bryggt öl av hög kvalitet sedan 2004.

Getavägen 196 AX-22410 Godby
www.stallhagen.com

Pohjanmaan Venetavaratalo Österbottens Båtvaruhus

Tervetuloa! Välkommen!

WASA POWER CENTER

Myllärinkatu 20B, Mjölnergatan 20B 65100 VAASA, VASA
www.wasapowercenter.fi

Våröppning lördag 6.4 kl. 9-13

Vila på Härmä Spa 160€/2 dygn/pers.

- inkvartering i dubbelrum
- 2 x frukost
- 2 x lunch eller middag från buffébord
- 1 x uppfriskande ansiktsbehandling 25 min eller klassisk massage 25 min
- fri tillgång till spabadet och gymmet
- inträde till dansrestaurang
- lett fritidsprogram må-fre

I kraft varje dag t.o.m. 31.12.2019

Vaasantie 22, Ylihärmä
Tfn (06) 483 1600
www.harmaspa.fi

SPA/HÄLSORESA PÄRNU TERVIS

ESTLAND

28.4-4.5-2019 529€
BUSS-BÅT-HELPPENSION
LÄKARBESÖK-
6 DAGARS BEHAND-
LINGSPAKET
(3 BEH. PER DAG)

RUTT: PARGAS-KIMITO-
EKENÄS O.S.V.
TERVIS HAR SERVICE
ÄVEN PÅ SVENSKA
FRÅGA MERA PÅ

PARTOURS

0440 524911
partours@parnet.fi

Vi bygger 41 bostäder för seniorer

För närmare information,
vänligen kontakta
Hugo och Maria Winbergs stiftelse,
Annika von Schantz,
verksamhetsledare
tel 040 537 0376
eller
Pia Hannuksela, enhetsansvarig
tel 050 346 1207

www.winbergs.fi

Savustama
ORAVAIS
Rökeri

MEHEVÄMPI MAKU • SAFTIGARE SMAK

SMAKLIGA NYHETER!

SKINKA & GRÖN-SAKER
150 g

Produkterna är laktosfria och glutenfria

PORSCHETTA
150 g

MEDEL-HAVSSMAK

**VI FIRAR 20 ÅR
PÅ MARKNADEN**

Oravais Rökeri Ab
Ånäsvägen 9, Oravais
06-356 0770,
040-749 6699
www.oravaisrokeri.fi
info@oravaisrokeri.fi

KRISTINESTAD STAD SÄLJER EGNAHEMSTOMTER PÅ ÖSTRASIDANS NYA BOSTADSOMRÅDE

Tomternas läge är ypperligt, havsnära och endast ett stenkast från mataffär, bensinstation, idrottsplan, frisbeegolf-bana samt stadens centrum med all service. I närheten finns lekplats för barn, vandringsled och en badstrand.

Mera uppgifter ges av:
Tony Östersund 040-3566450 | tony.ostersund@krs.fi

Info om tomterna hittar du på stadens hemsida:
<http://www.kristinestad.fi> > samhällsbyggnad > nya bostadstomter

FÖR MEDMÄNSKLIGHET

OCH KRISTNA VÄRDERINGAR - PÅ SVENSKA

Det har betydelse hur du röstar

Politik ska bygga på en kristen värdegrund, som också ska genomsyra hur politiska beslutsprocesser ska bedrivas.

Fokus på ett öppet, jämlikt och solidariskt samhälle får inte tappas bort, trots kärva tider. Nationell politik ska bygga på ärlighet, respekt och ordentliga konsekvensbedömningar.

I tuffa tider behövs, och prövas, vår värdegrund, vår kunskap och vårt mod allra mest.

SFP driver en ansvarstagande politik som samtidigt betonar vårt gemensamma ansvar för varandra och individens ansvar och frihet att utforma sitt eget liv oberoende av bakgrund eller trosuppfattning. Varje människa är oändligt värdefull och ska mötas med ärlighet och respekt.

Det står vi för.

Mikaela Björklund
ordförande för Kristet samhällsansvar rf.
och medlem av SFP:s partistyrelse

**MIKAELA
BJÖRKLUND**
KANDIDAT
I EU-VALET

VÅRA KANDIDATER I RIKSDAGSVALET

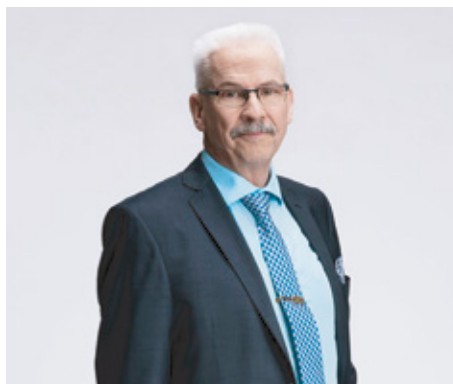
Läs mer på www.krsta.fi

ÖSTERBOTTEN

52 NANNA ROSENGÅRD

Teologie doktor
Kristinestad
facebook.com/nannaSFP

54 HANS SNELLMAN

Överkommissarie
Karleby
hassesnellman.home.blog

NYLAND

254 NIKLAS ANDERSSON

Företagare
Raseborg
www.niklasandersson.fi

 KRISTET SAMHÄLLSANSVAR

SFP RKP

En kropp som orkar leva livet

Kan det vara diakoni att svettas och lyfta vikter? Ja, tycker Heidi Salminen, som hjälper människor träna för att orka och må bra i sin vardag.

TEXT OCH FOTO: EMELIE WIKBLAD

Hur många har du gjort? Gör fem till. Du kan hålla vikten så här. Upp med bröstet!

Heidi Salminen går runt och instruerar de tre som tränar. På den vita tavlan står dagens styrkeövning uppskriven: tio stycken knäböj, tre varv.

Rummet vi befinner oss i är fyrkantigt, med svartmålad väggar och svart gummimatta på golvet. Golvytan är tom men längs väggarna trängs alla möjliga träningsredskap: roddmaskiner, räcken och ringar, viktplattor, trälådor, hopprep, bollar och gummiband.

Ett gym i en gammal fabrikslokal är kanske inte den första platsen man förknippar med församlingsarbete. Klockan ett på torsdagar är det här Må bra-gruppen i Vanda svenska församling träffas.

Heidi Salminen är diakon och i sitt jobb tar hon emot människor som har ekonomiska svårigheter eller på annat sätt är i utsatta livssituationer.

– Då och då kom det någon som sa ”ajaj, jag har så ont i ryggen”, ”jag har så ont i mitt knä” eller ”jag har varit så trött och sovit dåligt”. Många kom och sa att de lider av värk i kroppen.

Grunden för diakonin är kärleken till medmänniskan – och människan är en fysisk, psykisk, social och andlig helhet. Heidi Salminen började fundera på vad hon och hennes kollegor kunde göra för klienternas välmående.

Hon berättar att de först köpte kort så att människor kunde gå och simma eller till gymmet. Men för många som mår dåligt var tröskeln hög att gå och motionera ensam.

Själv tränar och tävlar Heidi i sportgrenen Crossfit, och har erfarenhet av att coacha andra.

– Jag tänkte att det skulle vara fint att kunna ta med det här till våra klienter, när jag själv märkte hur bra jag mår av det.

Med hjälp av en donation som församlingen fått kunde de för två år sedan starta Må bra-projektet. Målgrupperna är pensionärer och daglediga; människor som har behov av att röra på sig tillsammans med andra, men kanske inte kan avvara pengar för ledd motion.

– Grundidén var att ge människor kraft och ork att sköta om vardagen, och att de inte ska behöva känna sig ensamma.

Må bra-gruppen är också ett socialt sammanhang. För att alla ska kunna få personlig instruktion är gruppstorleken liten.

– När vi är fyra–fem personer kan vi prata när vi tränar och lära känna varandra. Jag tror att gemenskapen är något av det viktigaste, säger Heidi.

Styrka för vardagen

3, 2, 1, piiiip. Klockan på väggen börjar ticka ner tiden för dagens gympa. Tolv minuter av utfallssteg över golvet, steg upp på en låda och att pressa vikter över huvudet. Heidi Salminen har gett alla personliga instruktioner så att belastningen är lagom utmanande för vars och ens nivå.

– Börja inte för hårt nu, Ralf, påminner hon glatt.

Ralf Bergholm erkänner att han ofta brukar gå ut för hårt i början. Heidi berättar att när hennes kollega är med på träningspassen börjar hon och Ralf alltid tävla.

– Fast vi tränar på allvar har vi jätteroligt. Vi skrattar och pressar inte varandra.

»Det som jag tycker är härligt är att man varenda gång ser någonting som gått framåt. Det är så konkret, att någon blivit starkare.«

Träningen utmanar balans, koordination och muskeluthållighet – också lungorna får jobba och det blir snabbt flåsig och svettigt.
 – Allt det här påminner om rörelser vi gör i vardagen, säger Heidi.
 I övningarna används samma muskler som när man sätter upp något på en hylla, stiger upp

T.v: Heidi Salminen ser över Ralf Bergholms teknik i knäböjen.

Ovan: Heidi skriver upp dagens träningspass. I det ingår bland annat steg upp på en låda.

T.h: Före träningen gäller det att värma upp hela kroppen, alla muskler och leder som ska jobba.

från toaletten, plockar upp något från marken eller går i trappor.

Klockan piper igen. Tolv minuter har gått.
 – Hur många varv fick ni? frågar Heidi.
 – Nästan tre. Borde jag ha gjort det snabbare? frågar Henrik Virtanen.

– Det var bra, du blev andfådd.
 Vem som helst kan hålla på med den här sortens träning, menar Heidi Salminen, eftersom rörelserna anpassas för alla nivåer.

– Det som jag tycker är härligt är att man varenda gång ser någonting som gått framåt. Det är så konkret, att någon blivit starkare.

Små framsteg är stora glädjeämnen för alla. När Brita Eklund under uppvärmningen för första gången gör knäböj utan en stol att sätta sig mot får hon spontana applåder.

– Jag tror att den här grenen är bra för alla, för du måste alltid vinna över dig själv.

Gruppen vet aldrig vilka utmaningar nästa pass ska innehålla, vilket också speglar vardagen.

– I dag var det de här stegen, ger Henrik som exempel.

Utmaningen för coachen är att hitta rörelser som alla kan göra på något sätt och som har överföring till det verkliga livet.

Någon som hejar på

– Jag tror jag blev dagens svettigaste, kommenterar Ralf Bergholm när alla redskap är hopplockade och de dricker lite vatten och återhämtar sig.

– Du har blivit mycket uthålligare, säger Heidi.

– Sedan jag började har jag blivit bättre och bättre, säger Ralf och konstaterar att han snart känner sig tio år yngre.

Han är med i gruppen för andra året. I många

år har han varit aktiv i församlingens fredagsgrupp. Heidi Salminen föreslog att han skulle komma med och träna.

– Jag tror att Heidi kanske märkte att jag hade lite dålig kondis.

Först funderade han om den här crossfit-träningen verkligen var något för honom.

– Sedan kom jag underfund med att det här är något jag borde ha med börjat för länge sedan.

Henrik Virtanen har varit med en handfull gånger tidigare. Han fick höra om gruppen via församlingens diakoniarbete. Han berättar att han nu kommer hit och tränar, och dessutom går tre dagar i veckan vid Stiftelsen för rehabilitering i Malmgård.

– Just nu är det tillräckligt, säger Henrik. Jag tycker det här är helt bra. Ibland kan det vara lite tungt, man märker att man varit lite soffbunden.

– Du har nog fått bättre kondis tycker jag, säger Ralf.

Bättre fysisk hälsa – kondition, vikt, blodtryck – är konkreta resultat de sett av träningen. De är glada över att ha någon som sporrar och motiverar dem att satsa på sin hälsa.

– Du är en bra coach, säger Henrik till Heidi.

De som var med i Må bra-gruppen förra året fick kostanalyser gjorda av en personlig tränare. I vår blir Heidi Salminen själv färdig kostrådgivare och kan då ge kostråd åt friska människor och dem som har problem med fetma eller diabetes typ två. Hon tror det är en nyttig kunskap att ha som diakon.

Egentligen handlar kostrådgivningen mest om att ge en liten spark i baken, säger hon.

– Jag tror folk vet att de ska äta grönsaker, men de gör det inte.

Tanken är att göra sådana små förändringar som man kan hålla fast vid resten av livet.

Sunt och tryggt beslutsfattande

Hela Österbottens kandidat

MIKKO OLLIKAINEN

51

SFP RKP

ANNONSEN BEKOSTAS AV ENHJÄLPANDEHAND.FI

44 ANNA-MAJA HENRIKSSON

VI BEHÖVER FLER HÄNDER I VÅRDEN

MED KUNSKAP OCH OMTANKE

SFP RKP

ANNONSEN BEKOSTAS AV STÖDGRUPPEN

F:ma A EKSTRÖM
en hjälpande hand
050-5899741

Behöver du hjälp med något i ditt hem?

Vi sköter om ditt hus och trädgård

- gräsklippning
- vedarbete
- renovering, byggen
- städning inomhus och utomhus
- handla m.m.
- inredning och målar valfria motiv på en fondvägg.
- flyttservice och flyttstädning
- försäljning av dödsbo el. likn.

Ring F:ma A Ekström
050 589 9741.
Malax
www.enhjalpandehand.fi

Fler möjligheter, färre begränsningar

ns niclas sjöskog

SFP RKP

53

Betald av Landsbyggdets väl

STENHUGGERI LEVANDER

- nya gravstenar
- gravering
- borttagning av gravsten
- återmontering av gravsten
- förgyllning/försilvring
- rätning
- slipning

EN MINNESVÅRD VISAR VÖRDNAD OCH VÄRDIGHET
Rönbackav. 32 A
00710 Helsingfors
tel.09 387 6284

WWW.
KYRKPRESSEN.
FI

<p>Vasa/Vasa valkrets</p> <p>119</p> <p>May-Gret AXELL</p> <p>Jag är 67 år, gift, vi har två döttrar, nu också en flyktingkille i familjen och 9 barnbarn. Jag är FM och har jobbat som lärare. Jag älskar församlingen, där jag bl.a. leder lovsång och tolkar till engelska! Gym och simning är viktigt, gillar att träffa nya människor. Politiskt aktiv över 20 år, vill arbeta för ett land som mår bra, där vi har omsorg om varenda individ också våra nyanlända.</p>	<p>Terjärv/Vasa valkrets</p> <p>120</p> <p>Leo BYSKATA</p> <p>En 24-årig Terjärvbo som är gift sedan sommaren och studerar ekonomi. Till mina intressen hör friluftsliv och jakt. Jag verkar som fullmäktigeledamot i Kronoby kommunfullmäktige och är ordförande för Kristdemokraternas svenska organisation. Som politiker vill jag skapa goda förutsättningar att idka företagsverksamhet samt att bedriva jord- och skogsbruk i Finland.</p>	<p>K:staq/Vasa valkrets</p> <p>130</p> <p>Anita VIKK-INGVESGÅRD</p> <p>Jag är 54 år, fil.mag. i ryska, trädgårdsmästare, gift med Tom, en son. Återinflyttare till hemorten efter 16 år borta, varav tio år utomlands, arbetar inom kyrklig administration. Har varit aktiv inom KD sedan 2008. Jag vill att barnfamiljerna ska stödas, äldreomsorgen vårdas respektfullt, att åsikts-, yttrande- och religionsfriheten ska tryggas även i framtiden.</p>	<p>Larsmo/Vasa valkrets</p> <p>133</p> <p>Peter ÖSTMAN</p> <p>Jag är 57 år, gift med Katarina och vi har 2 vuxna söner, samt 7 barnbarn. Sedan 2011 har jag verkat som riksdagsledamot och gruppordförande för KD:s riksdagsgrupp, samt som fullmäktigeordförande i Larsmo kommun sedan 2017. Företagandet är garanten för vår välfärd. Att stöda inhemsk, närproducerad mat är ett miljöval.</p>	<p>Helsingfors valkrets</p> <p>154</p> <p>Andreas FORSBERG</p> <p>Hum.kand., frilansöversättare, språklärare och musiker. Ogift. Gillar språk, musik och konst, matlagning och motion i olika former samt natur och friluftsliv. Via musiken aktiv i olika typer av församlingsliv, samt även i arbete bland invandrare. Vill jobba för ett ansvarsfullt samhälle, såväl inom miljö och ekonomi som trygghet. Även rättvisefrågor och en människovärdig vård känns viktiga.</p>	<p>Nylands valkrets</p> <p>385</p> <p>Stefan SALONEN</p> <p>Jag är en 64-årig omsorgspastor och diplomekonom. Jag är gift med Heidi och vi har 2 barn och 2 barnbarn. Jag är ansvarig för matutdelningen AndreasHelps. Jag har också arbetat 20 år med systemutveckling på Nokia och Ericsson, samt 10 år med utvecklingsbistånd. Jag vill jobba för ett tryggt och rättvist samhälle, där var och ens rätt till liv, vård och utbildning respekteras.</p>
--	--	---	--	---	--

Kristdemokraterna
VÄRDEFULL POLITIK FÖR DIG.

DU SKA KUNNA LITA PÅ FINLAND

LAURA FINNE-ELONEN

SFP RKP

laura.finneelonen

Trygg barndom
Värdig ålderdom
Fungerande social-
och hälsovård

184

HELSINGFORS

VOTE FOR
LIFE

LAURA FINNE-ELONEN

Svenska Kvinnoförbundet i Sörnsås INFO: 0400 818 701

Läkare. Stadsfullmäktigesuppleant. Medlem i Stadsmiljönämndens sektion för byggnader och allmänna områden. Kulturaktivist. Förtroendeposter i internationella och inhemska medborgarorganisationer har get erfarenhet och kunskap i skötseln av gemensamma ärenden. www.finne-elonen.net

Jennifer Norrvik
Korsbäckvägen 426
64320 Dagsmark

Tel. 040 808 6737

JN Måleri

Målning &
Tapetsering

BÖCKER FÖR ALLA
hittar du på
fontanamedia.fi

E-post: info@fontanamedia.fi
OBS! Vi har nytt telefon-
nummer:
040 831 5897

Fontana Media

DAGS FÖR EN NORRBACK IGEN

ANDERS NORRBACK 50

Riksdagskandidat, Vasa Valkrets

Anders med sin mormor Saga Lindqvist 96 år:
*"Alla ska ha rätt till god vård och få
åldras med värdighet på svenska"*

Hemsida: andersnorrback.fi • Tel: 050-3749955 • Facebook och Instagram

SFP RKP

Köpes antikviteter

i hela svenska Österbotten

- 1700-1800-tals möbler oberoende av skick
- Arabiaporslener, glasföremål från Berga, Sandnäs o. Grönvik
- Övrigt antikt lösöre, hela dödsbon och privata museér

Köp- och försäljning Raul Pohjonen

Idrottsg. 19, Gamlakarleby. Svar på svenska 06-831 3137, 044-913 8284

Kontant betalning
Varorna
avhämtas.

YRKE

practicum
+
inveon
Östra Nylands yrkesinstitut

Från och med
1.1.2020

Tillsammans är vi ett livskraftigt yrkesinstitut i Östnyland och Helsingforsregionen

Ansök via kontinuerlig ansökan – året om

EN SKOLA – MÅNGA MÖJLIGHETER
www.practicum.fi

practicum

HÄLLSTRÖMS PLÅT

WWW.HALLSTROMSPLAT.COM
06-2242302

TAK- OCH PLÅTARBETEN.
SKORSTENAR, TAKAVVATTNINGSSYSTEM

LOCUS

www.locus.fi

25
jubileumsår!

**STOR EFTERFRÅGAN
PÅ HYRESLÄGENHETER**

1000-tals nöjda kunder kan inte ha fel!
Vi står till Er tjänst under hela hyrestiden.

Förmedling med omtanke sedan 1993

Oy N&N Locus Ab Aff [A]
Smedsgatan 13, 00150 Helsingfors
tel. (09) 17 17 44, fax. (09) 17 00 45
locus@locus.fi, www.locus.fi

LEDIGA TJÄNSTER

KYRKAN I ESBO[†]
Esbo kyrkliga samfällighet

EN TJÄNST SOM PASTOR FÖR LÄROANSTALTER

Esbo församlingar ledigförklarar en tjänst som pastor för läroanstalter.
Ansökningstiden löper ut 28.4.2019. Ansökningsannonsen finns i sin helhet på adressen www.espoonseurakunnat.fi/tyopaikat

KYRKOSTYRELSEN[†]

Kyrkostyrelsen sköter kyrkans gemensamma uppgifter i hemlandet och internationellt, utövar samhällspåverkan genom att föra fram kyrkans budskap och värderingar samt stöder församlingarna i ett föränderligt samhälle.

Vid Kyrkostyrelsen ledigförklaras fr.o.m. 1.7.2019 den ledande tjänsten för verksamhetsavdelningen, en tjänst som

ECKLESIASTIKRÅD

Verksamhetsavdelningen sköter kyrkans gemensamma verksamhet genom att utveckla och stöda församlingarnas arbete och påverka beslutsfattandet i samhället. Verksamhetsavdelningen främjar samarbetet mellan olika aktörer i kyrkan och andra nätverk. Till ecklesiastikrådets uppgifter hör att leda och utveckla avdelningens verksamhet, ansvara för helheten i avdelningens arbete, vara chef för personalen på avdelningen och delta i Kyrkostyrelsens gemensamma uppgifter.

Ansökan riktas till Kyrkostyrelsen och lämnas inklusive bilagor via den elektroniska rekryteringstjänsten på adressen sakasti.fi/tyopaikat.

Hela platsannonsen och mera information om tjänsten finns på adressen sakasti.fi/tyopaikat.

sakasti.fi/tyopaikat

I Karleby svenska församling lediganslås

en kantortjänst

Tjänsten förutsätter annan av kyrkostyrelsen godkänd examen (tidigare C-kantorstjänst). Lön enligt kravgrupp 502. Ansökningstiden utgår 24.4.2019.

ett vikariat som diakon

på 100% för tiden 1.5.2019–5.2.2020. Lön enligt kravgrupp 502. Datumet för tillträde kan diskuteras. Ansökningstiden utgår 18.4.2019.

Platsannonsen inkl. länk till elektronisk ansökningsblankett (KirikkoHR):

karlebykyrkligasamfallighet.fi/arbetsplatser

KANTORSTJÄNST I NÄRPES FÖRSAMLING

Närpes församling lediganslår att sökas en kantorstjänst som förutsätter någon annan examen godkänd av biskopsmötet (motsv. c-kantor). Tjänsten tillträds 01.05.2019 eller enligt överenskommelse. Tjänsten finns i Närpes församling och har Pörtoms kapellförsamling som primärt ansvarsområde.

Tjänsten avlönas enligt lönesättning som grundas på Kyrkans allmänna tjänste- och arbetskollektivavtal och kravgruppsinplacering gjord utgående från arbetsuppgiftsbeskrivning. För närvarande är tjänsten inplacerad i och avlönad enligt kravgrupp 502. Endast konfirmerad medlem i ev.luth. kyrkan kan väljas till tjänsten. Prövotid 6 månader. Den som väljs skall vidare uppvisa straffregisterutdrag. Även person som saknar formell behörighet kan komma i fråga för t.f. anställning.

Ansökningshandlingar inlämnas före kl 16 fredag 18.04.2019 till Närpes församling, Kyrktåget 2 A 1, 64200 Närpes, i slutet kuvert märkt "kantorstjänst". Närmare upplysningar ger kyrkoherde Tom Ingvesgård, tel. 050 589 5899.

MARKNAD

ÖNSKAS HYRA

Snällt par önskar hyra fräsch tvåa i centrala H:fors. Hyra: ca 1000€
Tel: 0504989950/Emilia

Rum eller lägenhet att dela i Ulrikasborgstrakten 0408489971

Etta/tvåa i centrala Helsingfors. Max hyra: 800€/mån. Hanken studerande med fastanställning på Ålandsbanken. Tel. 0405321426/Sara Oksman

UTHYRES

Etta i Vasa centrum, 32 m2. Genast ledig. 040-7365597

2r + k + br + balk. (48,5 m2), 2:a vån. i H:fors, Brunakärr, Koroisv. 8 fr. 1.5. Tel: 050 3064320

Sommarstuga med egen bastu i Borgå skärgård uthyres på årsbasis. Båtplats ingår. Tel. 050 511 4763

Etta i Helsingfors uthyres 01.05-16.08. Hyra 550€/mån, inklusive vatten och el. Tel: 0505340181

1R+kök i Vassor uthyres 36m2, hyra 335€. Ring: 040-7565596 / Leif

Egnahemshus på landet i Borgå. 3 r + k. 040 359 5224

SÄLJES

Etta 34 m2 med balkong i bra skick i Esbo, Alberga. Pris 141 000€. Ring om mera information, tel. 040 5405024

Din marknadsannons lämnar du enklast in via vårt webbverktyg som finns på www.kyrkpressen.fi. Priset är 4,50€ per rad. För annonser som lämnas in per telefon på nummer 040 831 6614 eller via epost till adressen annons@kyrkpressen.fi tillkommer en servicekostnad på 5€.

OPINION

Skicka insändaren till: Kyrkpressen/opinion, Sandvikskajen 13, 00180 Helsingfors. E-post: redaktionen@kyrkpressen.fi. Glöm inte namn, adress och telefonnummer. Standardlängden för de kortare insändarna är 1 200 tecken. Redaktionen förbehåller sig rätten att förkorta insändarna.

Upprop

Stiftets biskop

Borgå stift behöver en biskop som haren grundläggande kännedom om hela stiftet och dess församlingar. Sixten Ekstrand har botten och arbetat i Österbotten, Nyland och Åboland. Han känner stiftet och församlingarnas behov.

Borgå stift behöver en biskop som känner stiftets andliga mångfald och ser möjligheterna i olika fromhetstraditioner. Sixten Ekstrand känner Borgå stift. Han har sett det från både gräsrotsnivå och riksskyrkoperspektiv, med kyrkliga och akademiska glasögon. Hanser styrkan i väckelse- och folkkyrkotraditionen och vill vara en biskop som förstärker och utvecklar de goda sidorna i dessa. Ekstrand skulle vara en biskop för alla nuvarande och potentiella församlingsmedlemmar och för hela stiftet.

Borgå stift behöver en mänsklig biskop med goda kontakter till olika aktörer inom kyrkan och i samhället. Sixten Ekstrand äger en empatisk förmåga att lyssna till olika röster och åsikter. Han arbetar målmedvetet för en kyrklig enhet som inte innebär att alla måste tänka och tycka lika, utan skapar en försonad mångfald.

Borgå stift behöver en biskop

med andlig klarsyn och visioner för kyrkans framtid. I diskussionerna har Sixten konsekvent lyft fram vikten av kyrkans grunduppdrag, att se den enskilda människan, förkunnat evangeliet och utöva diakoni. Sixten vill arbeta för en kyrka som tar sin andlighet och tro på allvar och ser den som en resurs i mötet med dagens människa.

Förvår del är valet klart. Sixten Ekstrand är den som har de bästa förutsättningarna att leda Borgå stift mot framtiden. Hans stora arbetskapacitet, det breda kontaktnätet både i stiftet och i riksskyrkan, det teologiska kunnandet och förmågan att formulera sig klart och begripligt i tal och skrift gör honom till det självklara valet.

JONATHAN SILFVERBERG, Helsingfors, ROGER RÖNNBERG, Esbo, PIRKKO TRÅSKBACKA, Esbo, STIG KANKKONEN, Esbo, MARTIN FAGERUDD, Vanda, BO HOLMBERG, Karis, KRISTIAN WILLIS, Raseborg, ALEXANDRA ÄNG, Jomala, BRITA ERLANDSSON, Finström, KENT DANIELSSON, Kumlinge, BJÖRN ÖHMAN, Pargas, JOHAN KORTTEINEN, Pargas, EERO SEPPONEN, St: Karins, OILI SEPPONEN, St: Karins, CHRISTER ÅBERG, Borgå, MARIT BJÖRKBACKA, Borgå, PER-ERIK ÖRN, Korsholm, BIRGITTA ABBOR, Kronoby

RIKSDAGSLEDAMOT

Thomas Blomqvist

» Din röst i riksdagen!

259

Hela Nyland ska utvecklas

-Finländarna vill äta inhemska livsmedel. För att det skall vara möjligt måste vårt lantbruk vara lönsamt.

-En välkött och växande skog är viktig för vår nationalekonomi och en tillgång i kampen mot klimatförändringen.

www.thomasblomqvist.fi

SFP RKP
NYLAND

Annonsen är betald av Stödgruppen för Thomas återval

Är dagens bibeltroende kristna de nya judarna?

Så är det då sagt i klartext i kyrkans egen tidning. Det som jag nog räknat med skulle hända för eller senare men som ändå fullständigt överraskade mig. Yrvaken kan man säga att jag är när jag skriver detta. Syftar alltså på Thomas Rosenbergs

inkast i Kyrkpressen 21.3.

Skribenten tituleras sociolog, skiftställare och samtidsanalytiker. Vad säger då denne herr Rosenberg? Jo, att de som fortfarande tror som de flesta gjorde fram till – ska vi säga 1970-talet – ska ut ur kyrkan!

Men karln stannar inte där. Han går steget längre och slår fast att dessa människor inte platsar i samhället. De får "inte finnas". Basta! För att riktigt understryka hur allvarligt menad denna slutgiltiga lösning är upprepar kolumnisten föl-

jande mening både i början och i slutet av inkastet: "Nu räcker det"! Tja, vad finns då mer att tillägga?

Möjligen följande, om det nu ryms in i den allt trängre åsiktskorridoren: Menar sig skribenten kunna skilja på sak

och person i andra sammanhang, borde han också begripa att trosövertygelse eller åsikt i en sakfråga inte är detsamma som människovärde!

DAN BERTLIN, Korsholm

Vad säger Guds ord egentligen?

Har ett flertal gånger läst Thomas Rosenbergs (TR) inlägg i olika sammanhang och ansett att han har många fina synpunkter. MEN nu när jag läste KP nr 6 2019 slog mig tanken: Vad har det gått åt TR? Det hörs som ett sus mellan raderna från skapelsens morgon: "Skulle Gud ha sagt..." TR borde i stället stiga fram och tillsammans med kyrkans ledning frå-

ga: Vad säger Guds ord egentligen? I stället för att dra "bröder" inför världslig domstol – ett svaghetstecken för den kristna kyrkan – komma till samförstånd. Det finns en plats av försoning vid Kristi kors.

Vari från dessa översittartoner och hårda domar av sina egna bröder? "Nu får det räcka." Nu skall de präster som inte vill rätta sig i ledet när det gäl-

ler kyrkans teologi "lämna vår kyrka". När jag, utifrån, ser på det som händer inom kyrkan lider jag med dem som utsätts för förföljelse.

Kanske TR borde tona ner hetsen i sin attack. Till syvende och sist är det väl ändå Gud som är den verkliga domaren – han kommer att döma både TR, de präster som åsyftas i texten samt oss alla andra.

Att Gud skulle vara en gud från fjärran tider med de åsikter som då var rådande är skrämmande. Har Gud alltså åldrats så att han inte orkar följa utvecklingen? Denne föränderlige Gud är inte min Gud. Min Gud är "Jag är" det eviga presens som inte förändras från tid till tid. En Gud som var i vår tid långt innan någon av oss var på tänkt. Det

föränderliga är att söka bland dem hos vilka egot har upphöjt sig själv till gud och tar sig för att göra Gud till en produkt av mänskans uppfattningar och vilshenhet. Bästa vänner inom evangelisk-lutherska kyrkan – låt Sola Scriptura få leda er farm till enhet och sanning.

HARRY BLOMBERG, Pastor emeritus

Svar till Dan Bertlin och Harry Blomberg

Att mitt Inkast i Kyrkpressen (21.3.2019) skulle väcka mot-hugg förvånar inte, speciellt som provokationen från min sida var helt medveten. Men Dan Bertlin har i sin förtrytelse läst in sådant jag inte alls har skrivit. Det är inte människorna som inte platsar i vår kyrka, eller i samhället i övrigt, utan den människosyn man nu så öppet har gett uttryck för.

Bertlin har helt rätt i att väldigt många ännu på 1970-talet delade en starkt konservativ syn ifråga om kärlek mellan personer av samma kön, och jovisst, det finns fortfarande många som tycker så. Men vi är långt fler som är av motsatt åsikt – inte för att vi som vindflöjlar vill följa det vi uppfattar som politiskt korrekt utan för att det motsvarar vår uppfatt-

ning om kärleksbudet. Att öppet kalla homosexuell kärlek "avskryvård och onaturlig" är fullständigt oacceptabelt.

Till Harry Blomberg och andra som förvånar sig över mitt "hetsiga tonläge" en kort förklaring. Då jag i början av 1990-talet återvände till kyrkan (efter lång frånvaro, motiverad närmast av kyrkans dåvarande motvilja mot kvinnliga präster) var det med vad man kunde kalla en nykonservativ attityd. Jag var inte alls förtjust i fjäskandet för olika trender i samhället, och ogillade många försök att modernisera uttrycket, vilket jag också gett uttryck för i många kolumner. Många av de ingrepp som gjorts i våra psalmer smärtar fortfarande, och jag har ännu väldigt svårt med ingreppen i

den viktigaste bönen av alla, Fader vår.

Jag är alltså inte alls främmande för att vi måste vara aktsamma med hur vi hantlar våra traditioner, och att vi bör respektera dem som läser och tolkar texterna på ett annat sätt än vi. Men när det gäller de mest grundläggande värderingarna ifråga människors lika värde vill jag inte dagtinga en endaste tum. På den punkten finns det formuleringar i vår Bibel som inte riktigt hör hemma i dagens värld, om vi läser texterna bokstavligt. Dit hör frågor om kön, sexualitet och kärlek. Alla har samma värde, och kärleken tar sig olika uttryck. Punkt.

En annan sak är sedan att också jag kan tycka att sexualiteten och dess olika uttrycks-

former i dag ofta ges en oproportionerligt stor plats i vår offentlighet. Betydligt värre är ändå de öppet hatiska och intoleranta attityder som nu på olika håll tränger fram. En inskränkt och moraliserande backlash som vi måste stå emot.

Att de två prästerna i Kristi-

nestad så tydligt torgförde sina intoleranta värderingar ska vi alltså egentligen vara tacksamma för. Synen på kärlek, kön och sexualitet har alltför länge förgiftat atmosfären i vår kyrka. Dags att sluta hymla.

THOMAS ROSENBERG, kolumnist

TEATERRESA TILL HÄXORNA I EASTWICK

Musikal på Cirkus i Sockholm med bl.a Peter Jöback 29.11-1.12.2019

Helsingfors-Stockholm – Åbo. Julmarknad Buss med Viking Line A-hytt, 1 Buffet middag, 1 Åla carte middag, 2 sjöfrukost 350 €

Närm.info Catharina Hindrén 050-328 1209

Arr. WIKSTRÖMS BUSSTRAFIK Ab
www.wikstromsbustrafik.fi

KYRKPRESSEN REDAKTIONEN

Redaktionen i Helsingfors
Sandvikskajen 13
00180 Helsingfors
tfn 040 831 6545
redaktionen@kyrkpressen.fi

Redaktionen i Österbotten
Norrmalmgatan 21 A, 68600
Jakobstad
tfn 040 831 3599

Ansvarig
chefredaktör
(tjänstledig)
May Wikström

Redaktör Österbotten
Johan Sandberg
tfn 040 831 3599

Redaktör med ansvar för webben
Emelie Wikblad
tfn 040 831 6836

Layout
Malin Aho
tfn 040 831 6902

Redaktör
Sofia Torvalds
tfn 040 831 6748

Redaktör
Ulrika Hansson
tfn 040 831 6322

Redaktionschef
(ansvarig redaktör)
Nicklas Storbjörk
tfn 040 831 6836

Annonsredaktör
Erika Rönngård
tfn 040 831 6902
tjänstledig

Redaktörer e-post:
fornamn.efternamn@kyrkpressen.fi

Utgivare:
Fontana Media Ab
Bank: Danske Bank
IBAN: FI34 80001301
158540
BIC: DABAFIHH
Paradbild: Sofia
Torvalds
Tryck: Botnia Print,
Karleby

ANNONS

Annonsinfo hittar du på:
www.kyrkpressen.fi
Annonsdeadline torsdag klockan 12 veckan före utgivning.
Annonsförsäljning:
fornamn.efternamn@kyrkpressen.fi
Ludvig Andersson,
tfn 044 050 3020,
Jonny Åstrand,
tfn (06) 347 0608,
eller 0500 924 528

PRENUMERATIONER

Därför får du Kyrkpressen
Kyrkpressens adressuppgifter kommer från församlingarna, som för register över sina medlemmar. Adressuppgifterna används enbart för att skicka ut tidningen. Hanteringen av registret sker i enlighet med den europeiska dataskyddsförordningen (GDPR).
Kyrkpressen sänds till alla hem i församlingar som prenumererar på den till sina medlems-hushåll. Den är en hälsning från den församling och kyrka du tillhör. Kontakta din församling för adressändringar eller om du inte vill ha KP.
Privata prenumeranter kontaktar Kyrkpressen.

Prenumerationspriser:
Finland & Norden 60 €
Utlandet 84 €
ISSN 0356-1275

NÄSTA NUMMER av KP
utkommer om två veckor,
den 17 april, lagom till påsk!

RAITISMAJA Vårskidresa 6-13.4
www.raitismaja.fi Påskresa 17-22.4
06-318 0900 · 0400 126 830

NÄRA DIG

250
Anders Adlercreutz
KYRKSLÄTT
Arkitekt, riksdagsledamot

251
Anne Ahlefeldt
ESBO
Socionom, projektledare

252
Anna Aintila
KYRKSLÄTT
Tandläkare

253
Isabella Alén
RASEBORG
Merkonom, studiesekreterare

254
Niklas Andersson
RASEBORG
Master of natural resources, föret.

255
Otto Andersson
LOVISA
Politisk rådg., stadsfullm.ordf.

256
Jens Berg
KYRKSLÄTT
Pol.mag., företagare
OBUNDEN

257
Sean Bergenheim
ESBO
Prof. ishockeyspelare, företagare

258
Patrik Björkman
BORGÅ
Företagare

259
Thomas Blomqvist
RASEBORG
Riksdagsledamot, jordbrukare

260
Elin Blomqvist-Valtonen
BORGÅ
Arbetsmarknadspol. sakkunnig

261
Allan Buss
VANDA
Arbörst

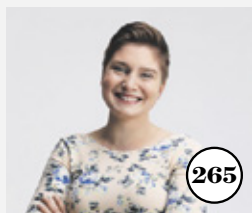
262
Janina Fry
ESBO
Företagare, modedesigner

263
Fred Granberg
ESBO
Ingenjör, pensionär

264
Eva-Lena Gästrin
ESBO
Sjukvård. (Högre YH), smlärore

265
Viveca Hansson
ESBO
Studerande

266
Bo Harald
ESBO
Pol.mag., styrelseproffs
OBUNDEN

267
Mia Heijnsbroek-Wirén
LOVISA
Stadsstyrelseordf., projektarb.

268
Heidi Himmanen
LOJO
Teknologie dokt., ledande expert

269
Caroline Högel
SIBBO
Biologistuderande

270
Patrik Karlsson
VANDA
Ped.mag., lärare

271
Alexandr Kliucharev-Foy
ESBO
Socionomstuderande

272
Tanja von Knorring
ESBO
Verksamhetsledare

273
Helena Lesch-Saarinen
HANGÖ
Exportsekreterare

274
Kaj Lindqvist
SIBBO
Kommunstyrelseordf., pensionär

275
Mikaela Nylander
BORGÅ
Riksdagsledamot

276
Kristel Pynnönen
BORGÅ
Jur.mag., biträdande chefsjurist

277
Veronica Rehn-Kivi
GRANKULLA
Riksdagsledamot, arkitekt

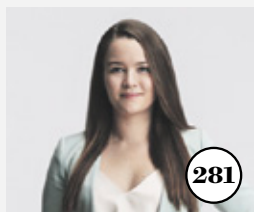
278
Kristian Rehnström
VANDA
DI, regiondirektör

279
Micaela Röman
SIBBO
Journalist
OBUNDEN

280
Heidi Seppälä
VICTIS
Kundrelationschef

281
Frida Sigfrids
BORGÅ
Politics kandidat

282
Pia-Lisa Sundell
GRANKULLA
Verksamhetsledare, pol.kand.

283
Anita Westerholm
RASEBORG
Juridik- och ekonomistuderande

284
Henrik Wickström
INGÅ
Pol.stud., kommunstyrelseordf.

285
Fredrika Åkerö
RASEBORG
Ungdomssekreterare, pol.kand.

En reklambyrå fick i uppdrag att göra broschyrer för den lokala församlingen. Församlingen ville ha en logo som bestod av ett jordklot som skyddades av Guds hand. Reklambyrån skickade ett förslag. Då fick de ett samtal från församlingen: "Handen ser för mänsklig ut. Kan ni använda en hand som ser mer ut som Guds."

NYLAND

NYLAND

RIKSDAGSVALET 14.4.2019 • FÖRHANDSRÖSTNING 3-9.4.2019